

Årsredovisning 2023

Fastställd av Kommunfullmäktige 2024-05-07

HEDEMORA
KOMMUN

Innehållsförteckning

1.	INLEDNING	3
1.1	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
1.2	Kommundirektören har ordet	4
2.	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	5
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling	5
2.2	Den kommunala koncernen	7
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	12
2.4	Händelser av väsentlig betydelse	16
2.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	21
2.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	30
2.7	Balanskravsresultat.....	31
2.8	Väsentliga personalförhållanden	32
2.9	Förväntad utveckling	34
3.	EKONOMISK REDOVISNING.....	35
3.1	Resultaträkning.....	35
3.2	Balansräkning	36
3.3	Kassaflödesanalys	37
3.4	Noter	38
4.	DRIFTSREDOVISNING	44
4.1	Sammanställning	44
4.2	Kommunrevisionen.....	45
4.3	Överförmyndare	45
4.4	Kommunstyrelsen	45
4.5	Bildningsnämnden	46
4.6	Omsorgsnämnden.....	46
4.7	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	47
5.	INVESTERINGSREDOVISNING	48

1. Inledning

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2023 är mitt första år som kommunstyrelsens ordförande, jag har tidigare varit oppositionsråd sedan hösten 2017.

Det har varit ett händelserikt år, vilket jag också anade att det skulle bli när jag tackade ja till detta förtroendeuppdrag. Under min tid som oppositionsråd har jag hunnit bilda mig en uppfattning om både styrkor och svagheter i kommunen. Styrkor ska naturligtvis bevaras och utvecklas medan brister måste fram i dagsljuset för att systematiskt kunna förbättras. Mitt mantra är att "det ska vara lätt att göra rätt". För att nå dit krävs ett omfattande förändringsarbete inom flera områden men främst ledning, styrning, uppföljning och ordning och reda i ekonomin. Därför har Kommunalråden, tillsammans med tjänstepersoner identifierat flera områden där vi har påbörjat ett förändringsarbete avseende styrning och stöd. Arbetet kommer vi att göra TILLSAMMANS.

Vi har stora utmaningar vad gäller rekrytering av personal med rätt kompetens inom i stort sett hela kommunen men framför allt inom omsorgsförvaltningen. Under hösten blev det ett abrupt slut för förvaltningschefen, men där kunde vi snabbt tillsätta en tf. förvaltningschef. Vi håller nu på med en genomlysning av hela omsorgen. Ett utredningsarbete som ska leda fram till åtgärdsplaner.

Under 2023 har vi fattat beslut om att:

- Undersöka om det går att bygga till en bassäng till den befintliga byggnaden Vasahallen.
- Kallbadhuset i Hönsan ska renoveras/byggas nytt.
- Bygga om Jonsboskolan med tillhörande utomhusmiljö.
- Kommunen ska driva Bowlingverksamheten.

På gång

Eftersom försäljningen av ishallen i Långshyttan drogs tillbaka ska vi titta på vad som ska hända med den.

Vi håller på att se över hur vi ska kunna göra Rådhusstorget mer attraktivt och levande.

Ungdomens hus, där har vi fått fram ett förslag på att det ska kunna inrymmas i Vasahallen

En stor skolutredning har tagits fram. Den blev återremitterad av kommunfullmäktige för att kompletteras med mer faktaunderlag. Vi kommer att fortsätta att arbeta med de utmaningar som finns så att våra barn och unga får den utbildning som krävs för högre studier och en bra start i arbetslivet.

Jag ska villigt erkänna att uppdraget som kommunstyrelsens ordförande har varit mycket mer krävande än vad jag trodde. Hedemora Kommun är ett stort "företag" med en omsättning runt 1,1 miljarder. Det jag slås av är att uppföljning och det vi kallar "koll på läget" inte är tillfredställande. Det kommer vi naturligtvis att ändra på så vi vet vart varenda skattekrona tar vägen och framför allt att vi gör rätt saker för rätt mängd pengar! Vi kommer att koncentrera oss på vår kärnverksamhet, som är skola, vård och omsorg.

Jag vill också ta tillfället att tacka alla duktiga medarbetare som har arbetat under året trots många svårigheter på vissa områden.

Lennart Mångs

Kommunstyrelsens ordförande

1.2 Kommundirektören har ordet

Den 1 mars 2023 var en spännande dag då jag förväntansfull tillträdde min nya tjänst som kommundirektör i Hedemora. Vi startade ganska omgående ett förändringsarbete där syftet är att få en tydlig struktur som är förutsägbar och trygg, där vi gör rätt saker i rätt tid och på rätt sätt. Arbetet med översyn av riktlinjer och reglementen var ett prioriterat arbete så att man kan läsa sig till vad det är som gäller. Ordning och reda gör det lättare att arbeta och vi frigör tid att även hinna reflektera och utvärdera vårt arbete. Vem som beslutar om vad ska man kunna läsa sig till i delegationsordningen, en revidering av delegationsordningen pågår för fullt och jag hoppas vi blir klara inom kort.

Under hösten gjordes en omorganisering som trädde i kraft den 1 oktober 2023. Det innebär att kommunstyrelseförvaltningen ändrade riktning för att tydliggöra att man arbetar kommunövergripande mot och tillsammans med övriga förvaltningar. Syftet är att få en tydlig och effektivare organisation där stöd och styrning går hand i hand med varandra och där målet är bäst nytta för pengarna för våra kommuninnevånare. Vi inrättade en stab där vi samlade en bred kompetens som kan ta sig an olika uppdrag och som arbetar övergripande mot alla förvaltningar. Under hösten antog kommunfullmäktige en ny vision och fem inriktningsmål som kommunen kommer att arbeta efter. Vi ska hela tiden stå emot målen för att på så sätt fortsätta utveckla hela vår fina kommun. Riktlinjer, rutiner och regelverk betyder dock ingenting utan all den fantastiska personal jag har haft förmånen att få träffa och arbeta med denna tid. Hedemora kommun är ett stort företag med en bred flora av uppdrag och verksamhetsgrenar. Vi skapar dagligen trygghet för våra kommuninnevånare, från att man föds tills den dagen man somnar in. Det betyder i slutändan allt, att vi tillsammans tar ansvar och gör skillnad där vi kan. Det känns stort.

Angela Faleij
kommundirektör

2. Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen lämnar Hedemora kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Hedemora kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

2.1.1 Utvecklingen inom Hedemora kommunkoncern

Koncernen resultatutveckling mkr	Hedemora kommunkoncern - Resultatutveckling				
	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	500,2	503,2	517,1	440,5	454,2
Verksamhetens kostnader	-1 532,8	-1 408,8	-1 369,8	-1 315,3	-1 328,0
Avskrivningar	-92,7	-90,9	-86,5	-84,2	-89,6
Skatteintäkter, statsbidrag, utjämn	1 138,6	1 086,2	1 055,5	1 001,6	967,1
Finansnetto	-4,6	0,3	-4,9	-4,0	-2,6
Resultat	8,7	90,0	111,4	38,6	1,1

Utfall 2023 mkr	Hedemora kommunkoncern - Resultatutveckling				
	Kommun- koncernen	Hedemora kommun	Hedemora- bostäder	Hedemora Kommunfast.	Hedemora Energi
Verksamhetens intäkter	500,2	199,6	90,9	99,4	278,3
Verksamhetens kostnader	-1 532,8	-1 330,3	-67,7	-79,5	-223,3
Avskrivningar	-92,7	-18,8	-16,8	-13,5	-43,6
Skatteintäkter, statsbidrag, utjämn.	1 138,6	1 138,6	0,0	0,0	0,0
Finansnetto	-4,6	11,7	-4,3	-5,2	-6,8
Resultat	8,7	0,8	2,1	1,1	4,7

Hedemora Energi AB

Koncernen Hedemora Energi AB som består av ett moderbolag, två helägda dotterbolag och ett dotterbolag som ägs till 94% och ett intressebolag, redovisar ett positivt resultat efter skatt på 4,7 mkr. Motsvarande period förra året var resultatet 16,8 mkr. Rörelsens nettoomsättning uppgår till 273,6 mkr (281,2 mkr föregående år). Balansomslutningen uppgår till 1048,8 mkr. Koncernens sammanlagda investeringar för året uppgår till 140,8 mkr (85,6 mkr).

AB Hedemorabostäder

Bolaget redovisar en nettoomsättning med 86,0 mkr (82,0 mkr) och ett resultat efter skatt på 2,1 mkr (0,5 mkr). Bolaget har en balansomslutning på 448,7 mkr.

Hedemora kommunfastigheter AB

Bolaget redovisar en nettoomsättning på 94,3 mkr (86,0 mkr) och ett resultat på 1,1 mkr efter skatt (-1,2 mkr). Balansomslutningen uppgår till 375,8 mkr.

Hedemora kommunkoncern	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
mkr	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	500,2	503,2	517,1	440,5
Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar	-1 625,4	-1 499,7	-1 456,2	-1 399,5
Verksamhetens nettokostnader	-1 125,3	-996,5	-939,2	-959,0
Skatteintäkter, gen. bidrag o utjämning	1 138,6	1 086,2	1 055,5	1 001,6
Årets resultat	8,7	90,0	111,4	38,5
Eget kapital	690,6	681,7	578,5	474,7
Eget kapital inkl totala pensionsförpliktelser	540,3	534,8	427,6	322,7
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	23%	25%	21%	17%
Investeringar	224,6	184,6	209,7	180,0
Långfristig låneskuld	1 171,3	953,5	1 111,2	1 015,8
Antal anställda	1 498	1 489	1 486	1 484
Per invånare				
Verksamhetens nettokostnad, (kr/invånare)	-73 375	-64 533	-60 802	-61 916
Skatteintäkter och statsbidrag, (kr per invånare)	74 244	70 345	68 335	64 854
Investeringar per invånare, (kr/invånare)	14 645	13 484	13 479	11 655

2.1.2 Utvecklingen inom Hedemora kommun

Hedemora kommun redovisar för 2023 ett överskott om 0,8 mkr (föregående år 73,9 mkr).

Eget kapital uppgår till 385,0 mkr (föregående år 384,2) och soliditeten inklusive pensionsförpliktelser är 34% (föregående år 39%). Kommunen har inga lån. Årets resultat i andel av skatteintäkter och generella bidrag 0,1% (föregående år 6,8%)

Hedemora kommun	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
mkr	2023	2022	2021	2020
Antal invånare (folkmängd)	15 336	15 441	15 446	15 444
Kommunal skattesats (%)	22,17	22,17	22,17	22,17
Verksamhetens intäkter	199,6	198,6	199,2	215,1
Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar	-1 349,1	-1 220,8	-1 189,9	-1 184,3
Verksamhetens nettokostnader	-1 149,5	-1 022,2	-990,7	969,2
Nettokostnad, andel av skatt och generella bidrag (%)	101,0%	94,1%	93,9%	96,8%
Skatteintäkter, gen. bidrag o utjämning	1 138,6	1 086,2	1 005,5	1 001,6
Årets resultat	0,8	73,9	67,3	35,2
Andel av skatteintäkter, gen. bidrag o utjämning (%)	0,1%	6,8%	6,4%	3,5%
Eget kapital	385,0	384,2	310,3	243,0
Eget kapital inkl totala pensionsförpliktelser	234,7	237,3	159,5	91,1
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser, (%)	34%	39%	27%	18%
Investeringar (netto)	18,9	29,8	19,6	18,8
Långfristig låneskuld	9,5	1,7	0,7	0,7
Antal anställda	1 362	1 354	1 348	1 334

De nyckeltal som är markerade med fetstil är nyckeltal som följs upp speciellt för kommunen.

2.2 Den kommunala koncernen

2.2.1 Kommunens nämnder och deras verksamhet

Nämnder	Verksamhet
Kommunfullmäktige Ordf. Jan Bergqvist	Kommunfullmäktige är kommunens ”riksdag” och därmed kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige består av 35 ledamöter under mandatperioden 2023–2026.
Kommunstyrelsen Ordf. Lennart Mångs V. ordf. Ann-Marie Stenberg-Carlsson Oppositionsråd Allan Mattson Förvaltn.chef Angela Faleij	Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunen. Verksamheter inom kommunstyrelsen är kanslienhet, HR-avdelning, ekonomiavdelning, IT-avdelning samt kommunikationsavdelning. Även Räddningstjänst och näringslivsfrågor ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde.
Bildningsnämnden Ordf. Agneta Andreasson-Bäck Förvaltn.chef John Steen	Bildningsnämndens huvudsakliga uppgift är att svara för utbildning av barn och elever från förskola, pedagogisk omsorg, pedagogisk omsorg på obekväm arbetstid via förskoleklass, fritidshem, grundskola, grund-särskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. <ul style="list-style-type: none">• Kulturenheten svarar för allmänkultur, barn- och ungdomskultur inklusive den kommunala musikskolan• Stadsbiblioteket är kommunens bibliotek som förutom att vara ett folkbibliotek också ger stöd till skolbiblioteken.• Förvaltningen svarar också för fritidsgårdar, verksamheten vid bad och motionsanläggningarna, idrottsplatser, idrottshallar och föreningsstöd.• Kostenheten lagar mat till kommunens skolor och en del av förskolan samt till äldreboenden.
Omsorgsnämnden Ordf. Kajsa-Lena Fagerström Förvaltn.chef Carina Björk Tf Anna Frisk	Omsorgsförvaltningen svarar för kommunens Individ och familjeomsorg, särskilda boenden, hemtjänst, mm. <ul style="list-style-type: none">• Boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning• Olika sysselsättningsåtgärder• Mottagande av ensamkommande barn och ungdomar• Särskilt boende för äldre (145 platser)• Hemtjänst i ordinärt boende• Gruppboendestäder och serviceboendestäder (56 platser) LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade)• Boendestöd• HSR Hälsa, sjukvård och rehabilitering till dem som bor i särskilt boende och även hälso- och sjukvård till de som är bedömda att tillhöra den kommunala hemsjukvården• Handläggning SOL (socialtjänstlagen)/LSS• Bostadsanpassning

<p>Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden</p> <p>Ordf. Torbjörn Dahlström</p> <p>Förvaltn.chef. Erik Olsson</p> <p>Tf Per Torsell</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prövning, hantering och tillsynsansvar inom miljö- och hälsoskydd enligt rådande lagstiftning • Ansvarig för livsmedelskontrollen i kommunen enligt rådande lagstiftning • Prövning, hantering och tillsynsansvar inom plan- och bygg enligt rådande lagstiftning • Kart- och mätverksamhet • Bilpool, för kommunens behov av tjänstefordon för till exempel hemtjänst, matleveranser • Trafik utgörs bland annat av trafikplanering och utveckling, myndighetsutövning, omsorgsresor, parkeringsövervakning, trafik hinder • Löpande underhåll och utveckling av gator och gatubelysning • Vinterväghållning av kommunala vägar, torg och allmänna platser • Ansvara såsom ägare av kommunens mark samt byggnader till exempel Rådhuset, elljusspår, idrottsanläggningar, badplatser, parker • Förvalta kommunens skogsinnehav • Miljöstrategiskt arbete så som naturvård och klimatanpassningsplan • Hantering av kommunens konstsamling • Vägbidrag för vägföreningar •
<p>Kommunrevisionen</p> <p>Ordf. Stig Godlund</p>	<p>Revisorernas uppgift är att för fullmäktiges räkning övervaka och granska den kommunala verksamheten så att den utövas på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.</p>
<p>Valnämnden</p> <p>Henrik Selin</p>	<p>Valnämnden är i stort sett aktiv endast i samband med riksdagsval, regionval, kommunalval samt EU-val.</p>
<p>Överförmyndarnämnden</p> <p>Överförmyndarnämndens Ordförande Annika Johansson</p> <p>Förvaltn.chef Torbjörn Granström</p>	<p>Sedan 1 januari 2023 har de samverkande kommunerna, Avesta, Fagersta, Hedemora, Norberg som ingår i V-Dala överförmyndarsamverkans verksamhet ingått i en gemensam överförmyndarnämnd. Detta med en egen förvaltning (överförmyndarförvaltningen) och tjänstemannaorganisation, inom ramen av Hedemora kommuns organisation. Hedemora kommun är värdkommun och står för arbetsgivar- och personalansvaret. Verksamhetens gemensamma kansli är även beläget i Hedemora (V-Dala överförmyndarkansli). Överförmyndarnämnden är tillsynsmyndighet med uppdraget att genom sin granskning se till att de personer som har en ställföreträdare (god man, förvaltare mm) inte lider några rättsförluster på grund av ställföreträdarskapet. Överförmyndarnämnden har utöver detta också en rådgivande roll och ansöker till tingsrätten om olika typer av ställföreträdarskap för att nämna några av överförmyndarennämndens huvudsakliga uppgifter.</p>
<p>Finansförvaltningen</p>	<p>Inom Finansförvaltningen redovisas kommunens skatteintäkter, generella bidrag, utjämningsystem, fastighetsavgift samt finansiella intäkter och kostnader.</p> <p>Under finansförvaltningen redovisas även kostnader för avtalspensioner, avtalsförsäkringar och utbetalningar för gamla pensionsåtaganden. Kommunens förvaltningar debiteras med ett PO-pålägg på 42,75 % på samtliga utbetalda löner. Den del som inte avser lagstadgade arbetsgivaravgifter, $42,75\% - 31,42\% = 11,33\%$ tillförs finansförvaltningen för att täcka de delar som avser avtalspensioner och -försäkringar.</p> <p>Slutligen debiteras nämnderna för kapitalkostnader i form av en internränta på 1,25 % vilken beräknas på respektive nämnds bokförda anläggningstillgångar. Denna debitering redovisas som intäkt under Finansförvaltningen och som en kostnad för nämnderna.</p>

2.2.2 Kommunens helägda bolag och deras verksamhet

Hedemora kommun har tre helägda bolag. Däremot finns inget moderbolag varför kommunen inte är någon renodlad koncern.

Bolag	Verksamhet
AB Hedemorabostäder Ordf. Daniel Andersson VD Erik Kristiansson	<p>AB Hedemorabostäder ägs till 100% av Hedemora kommun och är ett allmännyttigt bostadsföretag som har till föremål för sin verksamhet att inom Hedemora kommun förvärva, äga, avyttra, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder och affärslägenheter. Bolaget förvaltar ca 76 000 m² bostäder och lokaler.</p> <p>Marknaden för Hedemorabostäder är Hedemora kommun. Bolaget har 1 096 lägenheter i Hedemora, Smedby, Långshyttan, Vikmanshyttan och Garpenberg. Merparten av lägenheterna ligger i centralorten Hedemora.</p>
Hedemora kommunfastigheter AB Ordf. Daniel Andersson VD Erik Kristiansson	<p>Hedemora kommunfastigheter AB är helägt av Hedemora kommun. Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att äga och förvalta fast egendom samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet.</p> <p>Hedemora kommunfastigheter bildades 2011 för att äga och förvalta kommunens verksamhetslokaler. Förvaltat yta uppgår till 76 000 m².</p> <p>Dessutom sköter bolaget om kommunens gator, parker och fritidsanläggningar samt lokalvård inom i huvudsak kommunens skolor och barnomsorg.</p>
Hedemora Energi AB Ordf. Håkan Morelius VD Anders Engdahl	<p>Hedemora Energi AB är moderföretag i en koncern som erbjuder varor och tjänster inom elnät, fjärrvärme, VA, avfallshantering och stadsnät. Under 2019 tillkom även elhandel i koncernen.</p> <p>Hedemora Energi AB är helägt av Hedemora Kommun</p> <p>Ägaren har i bolagsordningen förklarat att Hedemora Energi AB ska:</p> <ul style="list-style-type: none">- Främja tillgången till bredband för boende och företag inom Hedemora Kommun.- Främja en god fjärrvärmeförsörjning inom Hedemoras och Sätters kommuner, med optimalt resursutnyttjande och med hög leveranssäkerhet, på affärsmässig grund.- Bedriva avfalls-, vatten- och avloppsverksamhet på ett sätt som främjar en hållbar utveckling i kommunen- Producera elenergi via vindkraft för egen förbrukning i syfte att främja en hållbar utveckling i kommunen.- Producera elenergi via vindkraft för egen förbrukning i syfte att främja en hållbar utveckling i kommunen. <p>Koncernen består av moderföretag med två helägda dotterföretag, ett dotterföretag som ägs till 94% och ett intresseföretag.</p> <p>Dotterföretaget Hedemora Kraft och Värme AB producerar el och fjärrvärme</p> <p>Dotterföretaget Hedemora Elnät AB distribuerar el.</p> <p>Dotterföretaget Hedemora Elhandel AB bedriver elhandel.</p> <p>Intresseföretaget Svältbackens Kraft AB ägs med en tredjedel tillsammans med Setra Trävaror AB och Erasteel Kloster AB</p>

2.2.3 Gemensamma nämnder, mm

Vissa delar av kommunens verksamhet bedrivs i samarbete med en eller flera andra kommuner. För styrning av dessa verksamheter har det bildats gemensamma nämnder med förtroendevalda från respektive kommun. Vad gäller driften av respektive verksamhet är den normalt förlagd till en värdkommun, d.v.s. någon av kommunerna i de ingångna samarbetena. Nedan ges en kort beskrivning av respektive samarbeten som Hedemora kommun bedriver. Närmare rapport om förvaltning och ekonomisk redovisning lämnas i separata årsredovisningar/verksamhetsberättelser för respektive nämnd och redovisas inte i denna årsredovisning.

Namn	Verksamhet
Gemensam nämnd för upphandling, GNU	Hedemora kommun har ett samarbete för upphandlingsfrågor tillsammans med kommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika och Säter. För detta ändamål finns en gemensam nämnd för upphandlingsfrågor, GNU. Ludvika kommun är värdkommun för samarbetet. För att bedriva verksamheten finns ett UpphandlingsCenter, UhC, med ett kontor i Ludvika. UhC har i dagsläget ca 27 årsarbetare. UhC samordnar och verkställer upphandlingar för de kommuner som ingår i samarbetet. För Hedemoras del finns en upphandlare på plats i Hedemora två dagar per vecka. Arbetet i Hedemora samordnas i övrigt av ekonomichefen, som fungerar som upphandlingssamordnare, samt en lokal upphandlingsgrupp, LUG.
Västmanland-Dala lönenämnd	Västmanland-Dala lönenämnd är en gemensam nämnd för lönesamverkan mellan kommunerna Fagersta, Avesta, Hedemora, Norberg och Skinnskatteberg (FAHNS). Sedan 2019 ingår även Smedjebackens kommun i samarbetet. Nämnden fullgör de samverkande kommunernas uppgifter inom löneområdet genom att driva en gemensam löneadministration. Norbergs kommun är värdkommun och lönekontoret är placerat i Norbergs kommunhus.
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och läkemedel	Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Falun, Borlänge, Ludvika, Hedemora, Säter, Gagnef och Smedjebacken) skyldigheter enligt alkohollag och tobakslag samt den kommunala kontrollen av receptfria läkemedelsförsäljningen i detalj-handeln. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning. Falu kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation.
Språktolknämnden i Dalarna	För att kunna tillgodose kommunernas och Region Dalarnas skyldighet att tillhandahålla tolkar för den enskildes kontakter med myndigheterna har en gemensam nämnd bildats. Borlänge kommun är värdkommun och verksamheten har sitt arbetsställe och säte i värdkommunen och ingår i dess organisation.
Gemensamma hjälpmedelsnämnden	Hjälpmedelsnämndens uppdrag är att erbjuda hjälpmedel, tillbehör och förbrukningsmaterial till de personer som omfattas av kommunernas och regionens ansvar. Vård för nämnden är Region Dalarna.
Visit Dalarna	Visit Dalarna har det regionala uppdraget att marknadsföra och sälja besöksregionen Dalarna nationellt och internationellt. Bolaget har utvecklingsansvar såväl regionalt som lokalt och har ett tydligt och utvecklat samarbete med företagen i besöksnäringen.
Utveckling i Dalarna Holding AB	Bolaget är Dalarnas kommuners gemensamma organ för länsövergripande utvecklingsarbete. Bolagets ändamål är att driva eller stödja regionalt utvecklingsarbete inom nuvarande Dalarnas län.
Södra Dalarnas samordningsförbund	Södra Dalarnas samordningsförbund uppgift är att möjliggöra för myndigheter att samarbeta om arbetslivsinriktad rehabilitering för dem som hamnat utanför arbetslivet.
Dalarnas kommunförbund	Dalarnas Kommunförbunds uppdrag är att skapa ett strukturerat samarbete med den nya länsregionen, Region Dalarna, och på så sätt säkra det kommunala inflytandet i det regionala utvecklingsarbetet. I Dalarnas Kommunförbunds verksamhet ingår Gymnasieantagningen och AV-media.
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund ansvarar för räddningstjänsten i Avesta, Fagersta, Hedemora och Norberg. Avesta kommun är värdkommun.

2.2.4 Upplysning om sådana privata utförare som inte är kommunala koncernföretag

I princip all "kommunal verksamhet" bedrivs inom kommunkoncernen av anställd personal.

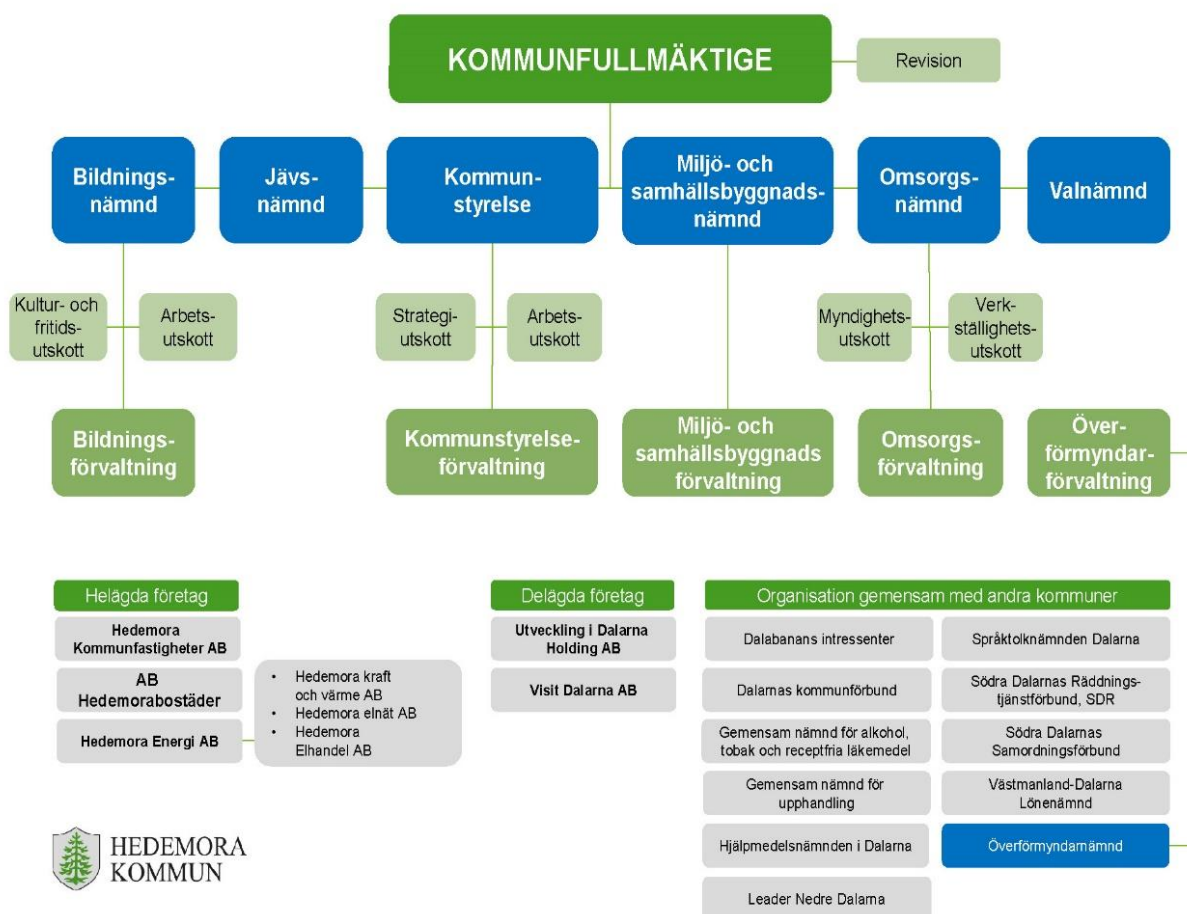
Däremot finns inom kommunen en omfattande friskoleverksamhet där drygt 20% av kommunens elever går i friskolor. Friskolorna är Olympicaskolan i centrala Hedemora och Annaskolan i Dormsjö som båda driver såväl förskola, skola som fritids. Dessutom finns förskolorna Noas ark och Nyckelpigan i centrala Hedemora samt Dormsjöskolan i Dormsjö som bedriver grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola.

2.2.5 Verksamheter inom Hedemora kommun och dess kommunala bolag

Kommunen har inget moderbolag för de tre ägda bolagen och är därför inte att betrakta som en ren koncern. I årsredovisningen används ändå beteckningen kommunkoncern, av pedagogiska skäl, även om benämningen inte är helt relevant.

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs inom kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation samt i tre helägda bolag, Hedemora Energi AB, AB Hedemorabostäder samt Hedemora kommunfastigheter AB.

Därtill finns samverkansföretag som t.ex. Kommuninvest Ekonomisk förening genom vilken Hedemora kommun och dess bolag finansierar hela kommunkoncernens lånebehov. Dessutom samverkar kommunen med andra kommuner avseende upphandlingsverksamhet, räddningstjänst, mm. En översikt av den kommunala verksamheten visas i följande organisationsschema.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.3.1 Utvecklingen globalt och i Sverige

Kommunsektorn visar negativa resultat både i 2023 och 2024. Det beror i huvudsak på kraftigt höjda pensionskostnader och prisökningar som i kombination med höga räntor ger tuffa ekonomiska förutsättningar

Den höga inflationen har fått extrema effekter i kommunsektorn. När och hur mycket den dämpas, och vilka effekter den ändå får, är avgörande för utvecklingen. Samtidigt behöver kommunerna ställa om för att möta arbetskraftsbristen. Under de kommande tio åren tillkommer endast 169 000 personer i arbetsför ålder. Det är arbetskraft som hela arbetsmarknaden ska dela på.

Kommunen visade ett bra resultat för 2022 men förutsättningarna försämras kraftigt under kommande år, framför allt på grund av inflationen som bidrar till att kommunsektorns kostnader för pensioner fördubblas mellan åren 2022 och 2024. Trots att skatteunderlaget fortsätter att öka i nominella tal urholkas det av de ännu högre pris- och löneökningarna. SKR bedömer dock att resultaten för kommunsektorn börjar återhämta sig efter 2024.

2.3.2 Befolkningsutvecklingen i Hedemora

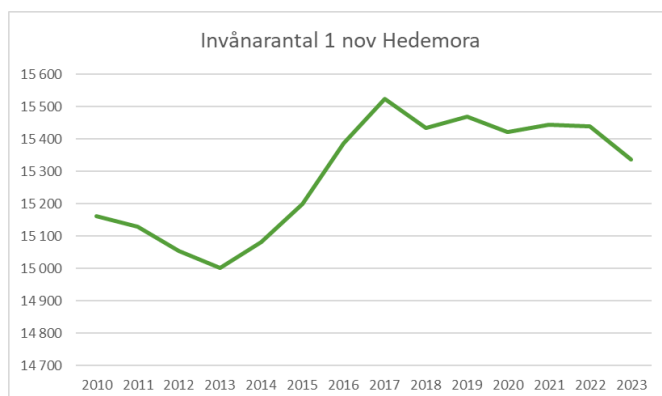
Inom Hedemora kommun, som har en landareal på 840 kvadratkilometer bor idag ca 15 336 invånare (SCB 1 nov 2023). Vilket är 105 invånare färre än samma tid året innan. Jämfört med andra kommuner är Hedemora något mer glesbefolkad än den genomsnittliga kommunen i Sverige. I Dalarna är Hedemora bland de mest tätbefolkade tillsammans med Avesta, Säter, Borlänge, och Falu kommun.

Befolkningsutveckling de senaste 5 åren

	2023	2022	2021	2020
Antal invånare (folkmängd)	15 336	15 441	15 446	15 444
Förändring jmf föregående år	-105	-5	2	-25

Källa: [Folkmängden den 1 november efter region och år. PxWeb \(scb.se\)](#)

Befolkningsutveckling 2010–2023

Källa: SCB Folkmängden den 1 november efter region och år. PxWeb (scb.se)

Befolkningsökningen under 2015–2017 berodde till stor del på flyktingmottagandet, till följd av kriget i Syrien, där Hedemora kommun var en stor mottagningskommun.

2.3.3 Demografi och kostnader för olika ålderskategorier

Generellt sett är kostnaderna olika för olika ålderskategorier. De är höga för barn och unga, relativt låga mellan 18–64 år för att sedan öka. En tendens finns såväl i Sverige som i Hedemora mot att vi blir allt färre i spannet 18–64 år som ska bära kostnader för barn och unga samt för äldre.

2.3.1 Arbetsmarknad

Hedemora kommuns näringsliv har traditionellt bestått av tre huvudgrupper.

- **Gruv-, järn- och stålindustri** har varit omfattande med stålindustrier främst i orterna Långshyttan och Vikmanshyttan samt Bolidens gruva i Garpenberg.
- **Jordbruk- och skogsbruk** är en stor och viktig del inom Hedemora kommun. Här har, precis som i övriga Sverige, skett en successiv övergång från småskalighet till större, men färre gårdar. Skogsbruket utvecklas också.
- **Livsmedel och handel.** Ytterligare exempel på verksamheter inom kommunen är mejeri, bryggerier och äggproduktion. Handeln i Hedemora centralort håller fortfarande ställningarna relativt väl och läget intill riksvägen har bidragit till en del nyetableringar under senare år.

Andelen företagare i kommunen ligger på drygt 11,7%, vilket är lite högre än riksgenomsnittet. Gällande företagsklimat ligger kommunen på plats 240 av 290 i den senaste mätningen.

2.3.2 Utbildning

Vad gäller utbildning har ca 29% av kommunens invånare eftergymnasial utbildning medan riksgenomsnittet ligger på 46%. Att höja utbildningsnivån i Hedemora kommun är därför en prioriterad fråga. Detta görs bland annat genom att erbjuda en Yrkehögskoleutbildning på plats i Hedemora och genom ett ökat antal studieplatser på gymnasiala yrkesutbildningar inom både vuxenutbildningen och ungdomsgymnasiet. Vidare har stora satsningar gjorts på att skapa en likvärdig och kompensatorisk skola något som också visar sig i att Hedemora kommun har en högre andel behöriga till gymnasiet än kommuner med motsvarande socioekonomisk situation. Insatserna har bland annat handlat om att öka skolnärvaron genom att tydligt prioritera relationen mellan lärare, elever och elevens hem. Skolan har också närmat sig det lokala näringslivet, bland annat genom fadderföretag på högstadiet. Detta syftar till att ge våra unga kommuninvånare kunskaper om hur arbetsmarknaden fungerar och ljusa utsikter för etablering på den samma.

2.3.3 Näringslivsfrågor

Hedemora kommun driver näringslivs- och landsbygdsutveckling och arbetar bland annat med:

- Nyföretagarrådgivning
- Rådgivning till befintliga företag
- Stöd vid etablering
- Kompetensförsörjning

Näringslivsenheten har arbetat med tre fokusområden under året: tidig dialog, skola – arbetsliv, brott och otrygghet.

Näringslivsenheten driver olika aktiviteter såsom företagsfrukostar, utbildningar, företagslotsmöten, nätverksträffar med mera.

2.3.4 Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

I tabellen sammanfattas de mest väsentliga risker som identifierats för kommunen, indelat i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet
Omvärldsrisker		
Brist på arbetskraft	Brist på bostäder i Hedemora tätort kan försvåra försörjning av arbetskraft till företagen	AB Hedemorabostäder
Åldrande befolkning	Ökat tryck på omsorgsverksamheten	Omsorgsnämnden
Verksamhetsrisker		
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Negativa effekter för personal och kvalitet	Omsorgsnämnden Bildningsnämnden
Underhåll av anläggningar och fastigheter	Tidigarelagda investeringar i VA-anläggningar. Tillräckligt underhåll av fastigheter	Hedemora Energi Hedemora kommunfastigh.
Finansiella risker		
Ränterisk	Kostnadseffekter vid ränteändring	De kommunala bolagen och kommunen vid framtida lånebehov
Pensionsförpliktelser	Kostnadsökningar på grund av ränteändring och inflationstakt	Kommunen

2.3.5 Närmare beskrivning av risker

Brist på arbetskraft och personal

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamhet. För vissa personalgrupper, särskilt omvårdnadspersonal och behöriga lärare finns det rekryteringssvårigheter samtidigt som kommunen står inför stora pensionsavgångar de kommande åren. Därtill finns inom framförallt omsorgsverksamheten problem med hög arbetsbelastning och höga sjukskrivningstal. Detta gäller även till viss del inom chefsleden där det varit en del omsättning under året samt att det har varit svårt att rekrytera baspersonal.

De problem som finns ställer krav på förbättrad arbetsmiljö men också på omställning, effektivare utnyttjande av resurser och nya tekniska lösningar (välfärdsteknik).

Åldrande befolkning

Parallellt med problemen gällande personalförsörjningen ökar vårdbehovet inom äldreomsorgen. Detta medför ökade kvalitetsrisker, då det finns begränsat med äldreboende och bostäder och bostäder och bostäder och bostäder och bostäder.

Underhåll av anläggningar och byggnader

Åldrade anläggningar och byggnader medför risk för att underhåll och investeringar måste tidigareläggas i förhållande till befintliga underhålls- och investeringsplaner. Det gäller såväl anläggningar för allmänt dricksvatten och avlopp som bostäder.

Tidigarelagda utgifter leder till ett ökat lånebehov, med följd att den kommunala koncernens resultaträkning, och även kommunens, kommer att belastas med ökade räntekostnader. Fastighetsbeståndet inom dotterbolaget AB Hedemorabostäder har en genomsnittlig ålder på cirka 40 år. Äldre allmänna vatten- och avloppsledning samt tätskikt i badrum gör att ett flertal vattenskador uppkommer. Målsättningen är att renoveringar ska ske med eget kassaflöde och utan nyupplåning.

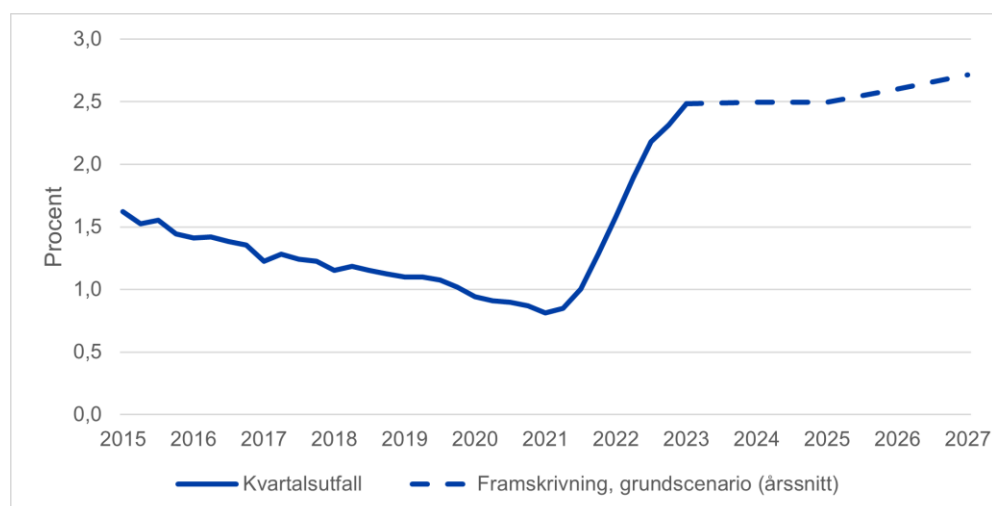
Ränterisk

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i den kommunala koncernen och kommunen. Den kommunala koncernen är exponerad för ränterisk.

Kommunen har inga lån men kommunens dotterbolag har idag ca 1 161,8 mkr i låneskulder, samtliga finansierade genom Kommuninvest.

Kommuninvest skriver i sin blogg 8 FEBRUARI, 2024

Kommuninvest gör ett försök att titta framåt i tiden, med en framskrivning av genomsnittsräntan på kommunsektorns låneskuld. Framskrivningen visar att vi fortsatt kan förvänta oss se en stigande genomsnittsränta de kommande åren. Detta beror på att den ränta som kommuner, regioner och deras bolag kan erhålla vid refinansiering eller nyupplåning fortsatt är högre än nuvarande genomsnittsränta. Figur 1 visar hur räntan stiger från i genomsnitt 2,22 procent under 2023 till 2,49 procent 2024 och 2,71 procent i slutet av framskrivningsperioden.

2.3.6 Pensionsskuld och pensionskostnader

Pensionsförpliktelser

* Försäkrade hos Skandia

Total pensionsförpliktelse

mkr	Utfall 2023	Utfall 2022
Pensionsåtagande		
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
Avsättning inkl.särskild löneskatt	12,4	12,2
Ansvarsförbindelse inkl.särskild löneskatt	150,3	146,9
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring*		
Intjänade from 1998,pensionsavsättning	38,6	25,3
Intjänade före 1998, ansvarsförbindelse		
Summa pensionsförpliktelser (inkl.försäkring)	201,3	184,4
Förvaltade pensionsmedel-marknadsvärde		
Totalt försäkringskapital	54,2	35,7
varav överskottsmedel	0,7	1,1
Summa förvaltade pensionsmedel	54,2	35,7
Finansiering		
Återlånade medel	147,1	148,7
Konsolideringsgrad (procent)	0,3	0,2

Kommunens pensionskostnader för 2022 och 2023 framgår nedan. Dessutom redovisas en prognos för 2024.

Pensionskostnader 2023-12-31

mkr	Utfall	Utfall	Prognos
	2022	2023	2024
Förändring av pensionsavsättning	-0,8	-0,8	-1,2
Pensionsutbetalningar	8,9	9,4	9,0
Premier	28,6	56,9	70,6
Finansiell kostnad	0,3	1,0	1,0
Löneskatt, 24,26%	9,0	16,1	19,3
Summa kostnader	46,0	82,6	98,7

Hedemora kommun har per 2023-12-31 en total pensionsförpliktelse på 201,3 mkr. Pensionsåtagandet redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att en mindre del redovisas som avsättning i balansräkningen och en större del utanför balansräkningen, som en ansvarsförbindelse. Det som redovisas utanför balansräkningen är intjänat före 1998.

Särskilda ålderspensioner, löneandelar över 7,5 basbelopp samt efterlevandepensioner, finns upptaget dels som avsättning enligt RIPS, dels som överskottsfond hos Skandia KPA.

2.3.7 Borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser

Den av kommunfullmäktige fastställda limiten för kommunens borgensåtaganden uppgår den 31/12 2023 till 1 350 mkr. Kommunen har inte behövt infria några borgensåtaganden under senare år.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

2.4.1 Kommunstyrelsen

Invånare

För att stärka servicen till kommunens invånare arbetade kommunen fram kommunens servicecenter och den 7 november 2022 öppnade vi portarna för den. Servicecenter gör att invånarna har en väg in till hela kommunen och möter samma goda service oavsett om man kontaktar kommunen via telefon, digitalt eller genom ett besök i kommunhuset. Efter en del igångkörningssvårigheter kan vi nu se effekter av denna satsning. Servicecenter har bland annat gjort att kötiden för våra inringande har minskat från 5–10 minuter vid årets början till idag att ligga på ca 45 sekunder i snitt. Totalt under året har servicecenter haft 1 463 besök, 6 494 inkommande mail och 31 644 samtal, totalt 39 601 ärenden att hantera under 2023.

Kommunen har publicerat ett 30-tal nya e-tjänster, såväl interna som externa, för att effektivisera de vanligaste processerna för invånare och medarbetare.

Ett ungdomsprojekt har drivits tillsammans med Hedemora Energi. Projektet har finansierats med bidrag från Brottsförebyggande rådet (BRÅ). Det syftade till att förebygga klotter och resulterade i att 22 elskåp runt om i kommunen folierats med konst.

Kommunen har under hösten utbildat 25 ANDTS-coacher i kommunen, (ANDTS står för alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel). Syftet med ANDTS-coach är att öka kompetensen bland vuxna som möter barn och unga. Personalen som utbildats arbetar inom skola, fritid och socialtjänst. En trygghetsvandring har genomförts i Långshyttan på uppdrag av lokala BRÅ.

Ekonomi

För 2023 uppvisar kommunstyrelsens verksamhet ett underskott på 0,6 mkr mot budget. Intäkterna överstiger budget och kommer främst från koncernbolagen men även statsbidrag som blev högre än budgeterat. Utökning av tjänster har i stort sett balanserats av att andra tjänster vakanshållits och att kortare frånvaro ej tillsatts med vikarier. Utdelade bidrag, ökade licenskostnader och kommunförsäkring är de största posterna som gör att övriga kostnader överstiger budget. Redan under våren uppmanade kommundirektören till återhållsamhet inom förvaltningen och därmed uppvägs till viss del övriga underskott.

Medarbetare

Staben, som är en enhet under kommunstyrelsen, har funnits sedan 1 oktober 2023. Under dessa tre månader har man bland annat arbetat med kommunens kommunikativa område. En kommunikationsstrategi är beslutad och en kommunikationsriktlinje har tagits fram. Utöver det har kommunen infört en presstjänst som innebär att media enklare ska få kontakt med kommunen och ha "en väg in" samt att kommunen har möjlighet att erbjuda stöd till chefer och politiker i en större omfattning än tidigare. En lathund för mediakontakt har även tagits fram och givits ut i tryckt upplaga.

Som stöd för kommunkoncernens medarbetare har en översyn genomförts av samtliga reglementen, dessa och en del styrdokument har reviderats och lämnats till politisk behandling under slutet på år 2023. Man har påbörjat arbetet med att implementera en ny styrmodell och tagit fram övergripande riktlinjer och vägledning för styrmodellen kopplat till målstyrning.

Hållbar utveckling

Kommunens näringslivsenhet gör bland annat företagsbesök och håller i näringslivsfrukostar. Under 2023 var kommunen en av arrangörerna för Dala Drivet, en tre dagars företagsfestival med 120 besökare från hela Dalarna. Kommunen har nyföretagarrådgivning (det startar runt 100 företag i Hedemora på ett år). Under året har man haft ett extra fokus på "Brott och Otrygghet" där kommunen genomfört utbildningsinsatser för företag, varit delaktiga i trygghetsvandringar samt lyft detta ämne på flera av våra näringslivsfrukostar, detta för att öka den upplevda tryggheten för kommunens företag och invånare. Förutom det arrangeras Öppet hus för företagare för att prata om upphandlingar och tillsammans med Upphandlingsdialog Dalarna arrangerades en anbudsskola för företag som vill göra fler affärer med offentliga verksamheter. Vi ser ett ökat engagemang och under de två senaste åren ökat antalet deltagare på våra träffar.

Framtid

Under 2024 fortsätter arbetet med att se över styrdokument och att implementera dessa liksom den nya styrmodellen kopplad till målstyrning.

En ny omorganisation föreslås träda i kraft den 1 februari 2024. Den ska bidra till en tydligare styrkedja och förbättrade möjligheter för kommunstyrelsen att leda kommunens verksamhet, på kommunfullmäktiges uppdrag. För att skapa en effektivare styrning föreslås att delar av Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen flyttas till kommunstyrelseförvaltningen. Genom att flytta vissa tjänster till kommunstyrelseförvaltningen är bedömningen att kommunen får en organisation som kan hålla ihop fastighetsrelaterade ärenden bättre och att kommunen får en effektivare organisation som kan handlägga ärenden snabbare. Omorganisationen innebär även att Jävsnämnden läggs ner.

2.4.2 Bildningsförvaltningen

Invånare

Efter flera år präglade av pandemi och därmed vidhäftade med viss återhållsamhet i utvecklingsarbetet har 2023 har präglats av flera stora kliv framåt för en förbättrad verksamhet till gagn för våra invånare. Bildningsnämnden har ingått

två större ESF finansierade samverkansprojekt, Yrkesväg och UP-2 vilka båda ska leda till förbättrade förutsättningar för framtida etablering på arbetsmarknaden och ett gott liv.

För att ytterligare förstärka våra barn- och ungas framtid har flera satsningar på läsning genomförts. Förvaltningen har genom centrala elevhälsan tillsatt en läs- och skrivutvecklare och Stadsbiblioteket har satsat på språkslingan för små barn, en satsning där barnet och bilderboken är i centrum. Utöver detta får alla barn två gåvoböcker. Den ena får vårdnadshavarna hämta på stadsbiblioteket när barnet är runt 5-6 månader och den andra gåvoboken delar barnhälsovården ut direkt till alla barn när de är 8 månader. Med boken följer en informationsfolder om varför läsning tillsammans även med riktigt små barn är så bra för barnets utveckling.

Även bildningsnämndens verksamheter påverkas av det oroliga omvärldsläget och vi har under 2023 därför haft ett ökat fokus på beredskap. I bräschen för förvaltningens arbete går kostenheten som fortsatt utveckla både livsmedelslagret och övrig beredskap i händelse av att krig eller annan kris.

Ekonomi

2023 blev ett svårt år för Bildningsnämndens verksamheter och både löneökningkostnader och utvecklingen av övriga kostnader har följt den höga inflationen och landat på en betydligt högre nivå än budgeterat. Under 2023 har verksamheterna fortsatt arbetet med att hitta kostnadseffektiva samverkansprojekt. Samverkan mellan Martin Koch-gymnasiet och Hedemora Vuxenutbildning har givit ny frukt, bl.a. genom en vuxenutbildningssatsning mot gruvnäringen, vilken bedrivs i nära samverkan med näringslivet, genom bildningsnämndens utbildningscentrum Gruvorten.

Ytterligare ett gott exempel på hur befintliga resurser kan användas till nya ändamål är uthyrningen av övernattningslokaler, i Vasaskolan och Martin Koch-gymnasiet till ett ungdomsläger med ca 350 ungdomar (totalt ca 1800 gästnätter), vilket givit intäkter till både kostenheten och skolorna.

Medarbetare

2023 blev ett svårt år för Bildningsnämndens verksamheter och både löneökningkostnader och utvecklingen av övriga kostnader har följt den höga inflationen och landat på en betydligt högre nivå än budgeterat.

Under 2023 har verksamheterna fortsatt arbetet med att hitta kostnadseffektiva samverkansprojekt. Samverkan mellan Martin Koch-gymnasiet och Hedemora Vuxenutbildning har givit ny frukt, bl.a. genom en vuxenutbildningssatsning mot gruvnäringen, vilken bedrivs i nära samverkan med näringslivet, genom bildningsnämndens utbildningscentrum Gruvorten. Ytterligare ett gott exempel på hur befintliga resurser kan användas till nya ändamål är uthyrningen av övernattningslokaler, i Vasaskolan och Martin Koch-gymnasiet till ett ungdomsläger med ca 350 ungdomar (totalt ca 1800 gästnätter), vilket givit intäkter till både kostenheten och skolorna.

Hållbar utveckling

Bildningsnämndens hållbarhetsarbete utgår från Agenda 2030 och Hedemora kommuns hållbarhetsstrategi. Tillsammans med omsorgsnämnden och Region Dalarna har arbetet med god- och nära vård gått vidare och under året färdigställdes den lokala överenskommelsen om barn- och ungas hälsa. Förvaltningen har även blivit uppmärksammad för att vi utvecklat arbetet med ledning- och stimulans i förskolan samt för den nya resursförskoleklassen, två goda exempel på tidiga insatser för en hållbar framtid. Ett annat spännande exempel på hur vi kan arbeta med hållbarhet är seniorkul, en idrottsskola för äldre där kommuninvånare över 65 år testat 18 olika aktiviteter i föreningsregi. Syftet med Seniorkul är ökad rörelse och minskad ofrivillig ensamhet.

Framtid

Även under 2024 kommer stort fokus ligga på social hållbarhet, men även på ett ökat kunskapsfokus. Den nya lagstiftningen om planering- och dimensionering av gymnasieskola och vuxenutbildning kommer att ha inverkan på hur vi, tillsammans med våra grannkommuner planerar och utvecklar vår utbildningsverksamhet. Arbetet har som syfte att bland annat öka matchningen mot arbetsmarknaden och få fler unga- och vuxna att nå egenförsörjning.

Under året skrevs ett IOP partnerskapsavtal med Kulturföreningen Vargen. Samverkan syftar till att genomföra ett kontinuerligt utbud av kulturarrangemang i Vasateatern. 2023 mjukstartades med två föreställningar under hösten. Till

2024 är målet att genomföra ungefär ett arrangemang per månad. Detta tillsammans med bl.a. fler konserter i kulturskolans regi bidrar till att förstärka Hedemora kommuns plats på kulturkartan.

2.4.3 Omsorgsförvaltningen

Invånare

Omsorgsnämndens verksamheter möter och ansvarar för stöd och hjälp till Hedemoras medborgare i alla åldrar. Behov av stöd sträcker sig från rådgivning till ingripande insatser. Insatserna ska så långt som det är möjligt bygga på frivillighet och syftar till att individen ska leva ett självständigt liv. Omsorgsförvaltningen har möjlighet att använda tvångslagstiftning i de fall där det inte går att nå samförstånd och behov av skydd bedöms nödvändigt men strävar alltid efter samförstånd.

Ekonomi

Omsorgsnämnden redovisar ett underskott på 20,8 miljoner kronor. Underskottet beror till stor del på kostnader för inhyrd personal samt kostnader för externa placeringar. Omsorgsnämnden satsar på förebyggande arbete för att minska behov av insatser och externa placeringar. Sommaren 2023 anlätade omsorgsförvaltningen ett konsultföretag som tillhandahöll omsorgspersonal, något som blev mycket kostsamt både ekonomiskt och även resursmässigt då ordinarie personal upplevde en ökad belastning.

Medarbetare

Medarbetarna är omsorgsnämndens viktigaste resurs. Flera yrkeskategorier är verksamma inom nämndens verksamhetsområde. Arbetet med att rekrytera personal med rätt kompetens pågår ständigt, bland annat har tills vidare anställd personal fått möjlighet att studera till undersköterska genom arbetsgivare. Något som är en kvalitetsutveckling då behovet av utbildade undersköterskor är fortsatt mycket stort. Bristen på legitimerad personal och socionomer är också den fortsatta stor och konkurrensen med kringliggande kommuner om personal är fortsatt hög. Yrkesresan som är ett koncept för att öka kompetens har påbörjats. Den första yrkesresan riktas mot socionomer som arbetar med barn och unga.

Hållbar utveckling

Att arbeta för hållbar utveckling kräver att omsorgsnämndens verksamheter i vissa fall ställer om och ändrar sina arbetssätt utifrån ändrade förutsättningar. Det rör sig om allt från att skapa ett hållbart arbetsliv för alla yrkeskategorier och åldrar, det handlar också om att ta till vara resurser. Ett sätt är att ersätta bilturer med elcykel. Anställda som bor utanför kommunen kan få stöd för att åka buss till arbetet i stället för att pendla med bil.

Framtid

Omsorgsnämnden arbetar för att Hedemoras medborgare ska vara nöjda och trygga med de insatser och den information som förvaltningen ger och en god arbetsmiljö för våra medarbetare. Omsorgsnämnden arbetar med strukturerad uppföljning för att kvaliteten på insatserna ska vara hög och resurserna ska användas på bästa möjliga sätt.

2.4.4 Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Invånare

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bidrar till att främja spontanidrott och aktivt friluftsliv genom en stor mängd åtgärder för att skapa förutsättningar för en sund och bättre vardag för invånarna. Nämnden har under året påbörjat ett flertal projekt, bland annat gällande cykellek, upprustning av lekplatser, rekreationsområde vid Tyllingen samt upprustning av elljusspår i Smedby och Stjärnsund. Fortsatt utbyte av gatubelysning till LED i bland annat Dala-Husby, Garpenberg, Nordansjö och Backa.

Ekonomi

Nämndens budgetram för 2023 har fastställts av kommunfullmäktige till 56,4 mkr. Vid budgetårets slut redovisas ett överskott med 4,1mkr. Anledningen till överskottet beror i huvudsak på såld mark samt erhållet elstöd för perioden oktober 2021 till september 2022. Det har varit ett ökat gatuunderhåll på grund av tidig och riklig snömängd samt större behov av halkbekämpning.

Medarbetare

Under året har förvaltningen haft flertalet vakanta tjänster för att klara av sparkraven vilket medfört en hög arbetsbelastning för övriga. Några av de vakanta tjänsterna har varit svåra att rekrytera.

Hållbar utveckling

Vid vandringsleden i Stadssjön har ett tillgänglighetsanpassat dass byggts tillsammans med Martin Kock-gymnasiet. Vidare har tillgänglighetsanpassning för fler badplatser påbörjats där Munken fått en ramp och Gustafsnäsviksbadet väntar på iläggning av ramp. Ett arbete med att anlägga en blomsteräng vid resecentrum har påbörjats, ängen kommer gynna pollinatörer. Vi behöver vilda pollinatörer för vår livsmedelsförsörjning och för biologisk mångfald.

Framtid

En ny omorganisation föreslås träda i kraft 240201 där delar av förvaltningen flyttas till kommunstyrelseförvaltningen. Luftmiljö- och buller i våra stadsmiljöer kommer att kräva en kombination av flera åtgärder. Trafikplanen och översiktsplanen skall revideras. Ett åtgärdsprogram mot luftföroreningarna på Gussarvsgatan skall arbetas fram under året samtidigt som fortsatta åtgärder utförs.

2.4.5 Hedemora Kommunfastigheter

Samordnad fastighetsförvaltning

Hedemora Kommunfastigheter AB ansvarar för planeringen och samordningen av kommunkoncernens lokaler så att dessa används effektivt. Detta innebär att lokalförsörjningen ska planeras i samverkan med kommunens förvaltningar med målet att anpassa efter ändrade förutsättningar. Ansvaret innebär att leda och stödja verksamheterna, att fungera som "spindeln i nätet" och i samband med nya lokalbehov tillse att avvägningar görs för att bedöma och ge underlag inför politiska ställningstaganden om att återanvända lokaler i befintligt skick, anpassa lokaler eller lämna förslag på annan lösning.

Lokalstyrgruppen

Leds av lokalstrateg och övriga medlemmar fastighetschef, vd och respektive förvaltningschef. Lokalstyrgruppen har till syfte att samordna kommunens fastighetsförvaltning och kommande lokalbehov. Under året har lokalstyrgruppen bla tagit fram förslag till beslut för:

- Västerbyskola
- Jonsboskola
- Hsr enheten

Lokalförsörjningsplan

Lokalförsörjningsplanen är kommunens plan för lokalförsörjning och ska uppdateras årligen, den uppdateras med hyror och framtida investeringsbehov de kommande 10 åren.

Beredningsmöten

För att stämma av lokalbehovet för respektive förvaltning genomförs beredningsmöten enligt lokalpolicyn.

Kundmöten

Kundmöten med alla enhetschefer och rektorer sker enligt plan och de är viktiga för att öka samsynen mellan verksamheten och bolag

2.4.6 Hedemora Bostäder

Hyresgästaktiviteter och boinflytande

Boinflytande innebär att som hyresgäst vara delaktig i hur den egna boendemiljön utvecklas. Målsättningen är att skapa gemenskap, bättre trivsel och ansvarstagande hos hyresgästerna. Hyresgästföreningen arbetar tillsammans med Hedemorabostäder i utvecklingsgruppen för utökad social gemenskap, bättre trygghet, förståelse för mångfalden av hyresgäster och aktiviteter som engagerar hyresgästen på det egna bostadsområdet

Marknad och hyror

Marknaden för Hedemorabostäder är Hedemora kommun. Bolaget har 1096 lägenheter i Hedemora, Smedby, Långshyttan, Vikmanshyttan och Garpenberg. Merparten av lägenheterna ligger i centralorten Hedemora.

Klimatinitiativet

Hedemorabostäder följer Sveriges allmännyttans klimatinitiativ för att minska klimatpåverkan genom att minska utsläppen av växthusgaser.

Fastighetsvärdering

En genomgång och värdering av fastighetsbeståndet är genomförd. Värderingen har skett på ett enhetligt sätt med en värderingsmodell baserad på fastigheternas driftnetto. Värderingen utesluter inte att det finns uppskrivningsmöjligheter.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.5.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är det högsta styrande organet inom Hedemora kommun och dess bolag. I Hedemora består kommunfullmäktige av 35 ledamöter som väljs vid kommunalvalet vart fjärde år. Varje parti har även ett antal ersättande ledamöter.

Parti	Mandat
Socialdemokraterna	9
Moderaterna	8
Sverigedemokraterna	6
Centerpartiet	4
Kommunlistan	4
Vänsterpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Miljöpartiet	1

2.5.2 Struktur för styrning av den kommunala koncernen

Kommunen utövar styrning av de kommunala bolagen dels genom ägardirektiv dels genom att förtroendevalda sitter med i bolagens styrelser. Någon samordning i övrigt sker inte mellan kommunen och de kommunala bolagen.

Historiskt har inte kommunen och dess kommunala bolag haft gemensam budget. Däremot sker en uppföljning av kommunens och koncernens resultat samlat två gånger per år, i delårsrapport och i årsredovisningen.

Kommunstyrelsen har en löpande uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag (6 kap 1 § KL). Utöver detta har styrelsen sedan 1 januari 2013 en så kallad förstärkt uppsiktsplikt över de kommunala aktiebolagen med en korresponderande handlingsplikt (6 kap 9 och 10 §§ KL). Den förstärkta uppsiktsplikten innebär att kommunstyrelsen i årliga beslut för varje bolag ska pröva om verksamheten har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet, utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna och i övrigt förenlig med reglerna i 10 kap 3 – 5 §§ KL.

Kommunstyrelsen sammanfattar årligen sina iakttagelser av uppsikten över kommunägda bolag i ett beslut (årligt beslut). I beslutet tar styrelsen ställning till om det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna följts i bolagens verksamhet och i övrigt har följt reglerna i 10 kap 3 – 5 4 (5) §§ KL.

2.5.3 Kommunens styrmodell

Hedemora kommun har en styrmodell för att förenkla, förbättra och tydliggöra arbetet med planering, åtgärder, uppföljning och analys. Målet är att förbättra och utveckla kommunens verksamheter i en hållbar riktning med syftet att ge våra invånare bra service av hög kvalitet. Styrmodellen används som ett redskap för att belysa vad alla tillsammans behöver förändra och utveckla för ett bättre Hedemora för våra invånare. Det handlar om vad vi vill, vad vi har och hur vi gör. Till grund för kommunens budget ligger kommunfullmäktiges vision och övergripande mål. Varje nämnds och förvaltningsarbete ska vara kopplat till visionen, de övergripande målen och de fyra styrperspektiven (invånare, ekonomi, medarbetare och hållbar utveckling) som ska genomsyra kommunens verksamheter.

2.5.4 Kommunens vision

Hedemoras visionsarbete kallar vi "Hållbara Hedemora". Det är ett långsiktigt utvecklingsarbete som fokuserar på vad vi tillsammans ska sträva mot.

De övergripande målen belyser vad vi vill åstadkomma och utveckla i Hedemora kommun. Kommunstyrelsen har inga egna mål utan arbetar mot de övergripande målen för kommunfullmäktige.

Till målen är nyckeltal knutna som belyser vad vi behöver prioritera för att utveckla Hedemora. Med hjälp av nyckeltalen kan vi mäta vårt arbete för att uppnå målen. Nyckeltalen är framtagna utifrån en analys av viktiga förbättringsområden. I Hedemora kommun jobbar vi med ständiga förbättringar och lyfter därför i huvudsak de områden där vi vill se en positiv utveckling och förändring. En mer utförlig beskrivning av nyckeltalen knutna till varje mål beskrivs i Mål och budget 2023. Kommunens styrmodell, vision och mål har under 2023 reviderats och ny styrmodell, vision och mål gäller från 2024.

” Hedemora är en välkomnande och hållbar kommun

Hedemora kommun ska uppfattas som en välkomnande kommun, både att bo och verka i.

Vi arbetar för en hållbar samhällsutveckling där kreativitet och nya idéer ger riktning mot framtiden.

I Hedemora kommun genomsyrar hållbar utveckling all verksamhet och långsiktig planering.

2.5.5 Kommunens fem övergripande mål samt fyra styrperspektiv

Kommunfullmäktige har fastställt fem övergripande mål för år 2023.

Kommunens fyra styrperspektiven framgår av bilden till höger, de är invånare, hållbar utveckling, ekonomi och medarbetare.

2.5.6 Uppföljning av kommunens mål

Hedemora kommun erbjuder en bred och omfattande verksamhet till våra invånare. De största områdena är vård, skola och omsorg. Varje dag sker det tusentals möten mellan invånare och medarbetare inom de olika verksamheterna. Vi vill uppnå bra resultat för såväl dagens som morgondagens boende, elever, klienter, brukare, kunder, näringsliv och besökare med flera. En sund kommunal ekonomi ska också präglas av god ekonomisk hushållning med ett visst överskott som kan utgöra grunden för pågående och kommande investeringar för en hållbar kommun som tar ansvar för framtida generationer. Med hjälp av fem kommunövergripande mål, fyra styrperspektiv (invånare, ekonomi, medarbetare och hållbar utveckling) och totalt 28 nyckeltal följer vi upp hela kommunens arbete. För att få en samlad bild av utvecklingen analyserar vi måluppfyllelse av kommunfullmäktiges och de kommunala verksamhets nyckeltal. Detta gör vi så långt som möjligt uppdelat på kön, jämförelser både med Dalarna och riket.

2.5.7 Övergripande analys av mål för 2023

Kommunfullmäktige har för 2023 antagit fem övergripande mål i relation till Hedemora kommuns vision. De övergripande målen belyser vad vi vill åstadkomma och utveckla i kommunen. Till målen är nyckeltal knutna som belyser vad vi behöver prioritera för att utveckla Hedemora.

De övergripande målen har brutits ner till totalt 18 nyckeltal som skall mätas. Uppföljningen av nyckeltalen är av vikt för att visa om de övergripande målen uppnås. De flesta nyckeltal hämtas från Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada), som är en öppen och kostnadsfri databas som ger möjligheterna till jämförelser och analys i kommunsektorn. Statistiken i databasen är ofta fördröjd vilket gör att endast en trendutveckling kan anges under vissa mål.

Under mål 1 görs mätningen med stöd av 8 nyckeltal inom diverse områden. Utifrån den inhämtade statistiken framgår en negativ målutveckling genom 3 av de nyckeltalen som avser året 2023. Resterande 5 nyckeltal saknar data för det året som utvärderas. Det kan dock konstanternas en viss positiv trendutveckling genom 3 av de nyckeltalen under föregående år. Sammantaget bedöms inte målet uppnåtts under året.

Under mål 2 genomförs mätningen genom 2 nyckeltal. Statistik från eget verksamhetssystem påvisar att nyckeltal avseende kommunens soliditet är uppfyllt avseende 2023 (mål 14%/ utfall 33,9%). Nyckeltal avseende "Årets resultat som andel av skatter och generella statsbidrag" påvisar ett negativt utfall för 2023. Målet bedöms vara delvis uppnått.

Under mål 3 genomförs mätningen med stöd av 3 nyckeltal, värden avseende 2023 saknas i Kolada under alla 3. Egen mätning påvisar ett något bättre resultat avseende totala sjukfrånvaro kortvarigt, dock en försämring gällande den långa sjukfrånvaro i kommunen. En negativ trendutveckling på ett av nyckeltalen under föregående år. Målet bedöms inte vara uppfyllt.

Under mål 4 är två nyckeltal kopplade för att mäta måluppfyllnaden. Ett nyckeltal uppvisar positiv utveckling under 2023, den andra visar positiv trendutveckling under tidigare år. Målet bedöms vara uppfyllt.

Under mål 5 finns tre nyckeltal för mätning av resultat, kan ej utvärderas då data för 2023 saknas på alla tre.

Den samlade bedömningen utifrån statistiken är att ett mål har uppnåtts, ett mål har uppnåtts delvis och två har inte uppnåtts. Ett av målen går ej att utvärdera.

Kommunala verksamheter har ytterligare tio nyckeltal som mäter kvalitetsförändringar. Fem av dem påvisar ingen förbättring mot föregående år, två visar en mindre förbättring, resterande tre kan endast visa mätdata från föregående år med varierande trendutveckling. Kvalitetsförsämring konstanternas inom miljö -och samhällsbyggnadsnämnden. Inom Bildnings- och Omsorgsnämnden finns en hel del frågor där kvalitetsförbättring är önskvärd.

Nedan beskrivs en sammanställning över resultatet för kommunfullmäktiges samt nämndernas nyckeltal. De redogörs utifrån den senaste data som finns för att visa utvecklingen över tid.

2.5.8 Måluppfyllelse kommunkoncernen, sammanfattning

Nämnd	Mål	Nyckeltal	Bättre än föregående år	Ingen förbättring mot föregående år
Övergripande	Mål 1	1.1 Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd (senaste mätning avser 2022 jämfört med 2021)	x	
		1.2 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn		x
		1.3 Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor		x
		1.4 Färdigställda bostäder i flerfamiljshus och småhus under året (senaste mätning avser 2022 jämfört med 2021)		x
		1.5 Företagsklimat enl ÖJ		x
		1.6 Invånare 16-24 som varken studerar eller arbetar (senaste mätning avser 2021 jämfört med 2020)	x	
		1.7 Nöjd inflytande Index - helheten(inga nya siffror sedan 2020)		
		1.8 Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s (senaste mätning avser 2022 jämfört med 2021)	x	
Bildningsnämnden	Mål 1	1.1 Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram	x	
		1.2 Elever i åk 5; Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar		x
		1.3 Elever i åk 9; Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar		x
		1.4 Gymnasieelever år 2; Jag känner mig trygg i skolan		x
Omsorgsnämnden	Mål 1	1.1 Antal personal en hemtjänsttagare möter under 14 dagar		x
		1.2 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - måltidsmiljö		x
		1.3 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande	x	
		1.4 Unga vuxna med ekonomiskt bistånd(senaste mätning avser 2022, jämförelse mot 2021)	x	
Miljö- och samhällsbyggnadsn.	Mål 1	1.1 Företagsklimat enl ÖJ (Insikt) - Bygglov - Totalt (senaste mätning avser 2022, jämförelse mot 2021)		x
		1.2 Företagsklimat enl ÖJ (Insikt) - Totalt - Bemötande(senaste mätning avser 2022, jämförelse mot 2021)		x
Övergripande	Mål 2	2.1 Soliditet inkl pensionsåtagandeen kommun(senaste mätning i Kolada avser 2022, jämförelse mot 2021. Egen mätning avser 2023)	x	
		2.2 Årets resultat som andel av skatter och generella statsbidrag(senaste mätning i Kolada avser 2022, jämförelse mot 2021. Egen mätning avser 2023)		x
Övergripande	Mål 3	3.1 Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen (senaste mätning avser 2022, jämförelse mot 2021)		x
		3.2 Sjukfrånvaro kommunalt anställda mer än 59 dagar som andel av total sjukfrånvaro(senaste mätning i Kolada avser 2022, jämförelse mot 2021. Egen mätning avser 2023)		x
		3.3 Sjukfrånvaro kommunalt anställda, totalt, (%)(senaste mätning i Kolada avser 2022, jämförelse mot 2021. Egen mätning avser 2023)	x	
Övergripande	Mål 4	4.1 Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor	x	
		4.2 Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare, 7-20 år	x	
Övergripande	Mål 5	5.1 Certifierade skolor och förskolor(senaste mätning avser 2022, jämförelse mot 2021)	x	
		5.2 Inköp av ekologiska livsmedel i den kommunala organisationen(senaste mätning avser 2022, jämförelse mot 2021)		x
		5.3 Andelen miljöbilar i kommunorganisationen (senaste mätning avser 2020, ej nya siffror i Kolada)		

2.5.9 Uppföljning av nyckeltal

Nedan följer en detaljerad uppföljning av nyckeltalen. För att åskådliggöra resultatet använder vi oss av text Bättre/Sämre/Oförändrad. Kommunens resultat kan jämföras med resultatet i Dalarnas län och riket, värdet anges i andelar. Av praktiska skäl har vi läst av nyckeltalen under januari 2023. När denna rapport publiceras kan därför vissa nyckeltal ha siffror som är äldre än den aktuella nationella statistiken.

Nyckeltal för Mål 1

Vad mäter vi?		Hur blev det?	Värde föregående år	Värde senaste mätning	I jämförelse med andra?
1.1 Kommunfullmäktige			2021	2022	
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska.	KVINNA:	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	TOTALT:	Bättre	4,1	3,3	DALARNA: 2,4 RIKET: 2,0
Kommentar: Senaste mätning avser 2022 och påvisar ett positivt resultat mot föregående året.					
1.2 Kommunfullmäktige			2022	2023	
Brukarbedömningen för hemtjänsten för kvinnor och män ska förbättras.	KVINNA:	Sämre	89	85	
	MAN:	Sämre	94	87	
Nyckeltal: Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	TOTALT:	Sämre	90	86	DALARNA: 89 RIKET: 86
Kommentar: Ett sämre resultat under 2023 mot föregående året samt under snittet för Dalarna					
1.3 Kommunfullmäktige			2022	2023	
Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga för yrkesprogram ska öka för både flickor och pojkar.	KVINNA:	Bättre	86	87,4	
	MAN:	Sämre	75,4	72,7	
Nyckeltal: Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	TOTALT:	Sämre	81,5	81,1	DALARNA: 82,6 RIKET: 85,6
Kommentar: Ett något sämre resultat totalt mot föregående året .					
1.4 Kommunfullmäktige			2021	2022	
Antalet byggda bostäder i flerfamiljs- och småhus ska öka	KVINNA:	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Färdigställda bostäder ,nybyggnad. Antal per tusen invånare	TOTALT:	Sämre	0,2	0,1	DALARNA: 2,0 RIKET: 5,1
Kommentar: Senaste värdet avser 2022 med fortsatt negativ trend ,sett över flera år för Hedemora.					
1.5 Kommunfullmäktige			2022	2023	
Företagsklimatet ska förbättras	KVINNA:	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Företagsklimatet enl. ÖJ(Insikt) Effektivitet, NKI	TOTALT:	Sämre	82	75	DALARNA: 76 RIKET: 75
Kommentar: Ett försämrat företagsklimat i Hedemora enligt mätningen under 2023.					
1.6 Kommunfullmäktige			2020	2021	
Andelen ungdomar som varken studerar eller arbetar ska minska	KVINNA:	Bättre	8	6,8	
	MAN:	Bättre	7	6,6	
Nyckeltal: invånare 16–24, som varken studerar eller arbetar, andel (%)	TOTALT:	Bättre	7,5	6,7	DALARNA: 6,1 RIKET: 5,7
Kommentar: Genomsnittet för Dalarna var 6,1 och för Riket 5,7. Statistiken haltar och senaste mätningen är från 2021. Andelen har sjunkit stadigt från 2015-2021, trenden är positiv. Hedemoras siffra ligger nästan i på samma nivå som liknande kommuner ur en socioekonomiskt och integrationsmässig synvinkel vilket tyder på att samhällsförutsättningarna har stor påverkan.					
1.7 Kommunfullmäktige			2018	2020	
Kommunens invånare, både kvinnor och män, ska vara nöjda med insyn och inflytande	KVINNA:	Bättre	33	35	
	MAN:	Sämre	34	32	
Nyckeltal: Nöjd Inflytande-Index-Helheten	TOTALT:	Oförändrad	34	34	DALARNA: - RIKET: -
Kommentar: Inga nya siffror i Kolada sedan 2020.					
1.8 Kommunfullmäktige			2021	2022	
Tillgång till bredband i alla kommundelar ska öka.	KVINNA:	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel av befolkningen (%)	TOTALT:	Bättre	78,6	80,9	DALARNA: 76 RIKET: 90,7
Kommentar: Senaste mätning avser 2022. En positiv utveckling mot föregående året. Värdet för Dalarna var 76 och för riket 90,7.					

Vad mäter vi?	Hur blev det?	Värde föregående år	Värde senaste mätning	I jämförelse med andra?
1.1 Bildningsnämnden		2022	2023	
Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram ska öka för både flickor och pojkar.	KVINNA: Bättre	83	88,6	DALARNA: 81,9 RIKET: 83,7
	MAN: Sämre	78	75	
Nyckeltal: Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	TOTALT: Bättre	81	83	
Kommentar: Mätningen avser slutbetyg 2023 (juni 2023). Den totala andelen behöriga elever är 5,6 procentenheter högre än föregående år och ligger något över dalasnittet, men något under rikssnittet. 83% är den bästa behörighetsgraden sedan 2015 och ligger fortsatt stabilt över SKRs modellberäknade värde. Negativt är dock att diskrepansen mellan flickor och pojkars behörighetsgrad ökat. Analysen tyder på att det dock är en årgångsvariation och inte en ny trend.				
1.2 Bildningsnämnden		2021	2023	
Andelen elever i årskurs 5 som känner sig trygga i skolan ska öka för både flickor och pojkar.	KVINNA: Sämre	73	64	DALARNA: 82 RIKET: -
	MAN: Bättre	90	97	
Nyckeltal: Elever i åk. 5: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	TOTALT: Oförändrad	83	83	
Kommentar: Undersökningen genomfördes våren 2023. I jämförelse med undersökningen 2021 uppger sig lika stor andel av eleverna i årskurs 5 vara trygga i skolan. Andelen är något högre än i Dalarna (rikssnitt går inte att redovisa då ca hälften av skolorna inte genomför undersökningen 2023). Likt Dalasnittet så är det en högre andel av pojkarna som upplever sig trygga medan en lägre andel av flickorna upplever det samma. Skolorna har under 2023 intensifierats till värdegrundsarbetet utifrån elever KRAMen vilken är tänkt att leda till ökad trygghet hos alla elevgrupper.				
1.3 Bildningsnämnden			2023	
Andelen elever i årskurs 9 som känner sig trygga i skolan ska öka för både flickor och pojkar.	KVINNA: -	-	63	DALARNA: 75 RIKET: -
	MAN: -	-	90	
Nyckeltal: Elever i åk. 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	TOTALT: -	-	75	
Kommentar: Undersökningen genomfördes våren 2023 och är ny för året (tidigare har en liknande undersökning genomförts i årskurs 9). Likt Dalasnittet (rikssnitt går inte att redovisa då ca hälften av skolorna inte genomför undersökningen 2023) och vår egen årskurs 5 finns en större diskrepans mellan pojkar och flickor. Även Vasaskolan Skolorna har under 2023 intensifierats till värdegrundsarbetet utifrån elever KRAMen vilken är tänkt att leda till ökad trygghet hos alla elevgrupper.				
1.4 Bildningsnämnden		2021	2023	
Andelen gymnasieelever i år 2 som känner sig trygga i skolan ska öka för både flickor och pojkar.	KVINNA: -	93	-	DALARNA: 88 RIKET: -
	MAN: -	89	-	
Nyckeltal: Gymnasieelever år 2: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	TOTALT: Sämre	91	89	
Kommentar: Undersökningen genomfördes våren 2023. I jämförelse med undersökningen 2021 uppger sig en något lägre andel vara trygga i skolan. Andelen är något högre än i Dalarna (rikssnitt går inte att redovisa då ca hälften av skolorna inte genomför undersökningen 2023). Antal svarande är för få för att det sak vara möjligt att redovisa statistiken könsuppdelat.				

Vad mäter vi?		Hur blev det?	Värde föregående år	Värde senaste mätning	I jämförelse med andra?
1.1 Omsorgsnämnden			2022	2023	
Antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar ska minska	KVINNA:	Oförändrad	19	19	DALARNA: 18 RIKET: -
	MAN:	Sämre	18	19	
Nyckeltal: Antal personal som hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	TOTALT:	Oförändrad	19	19	
Kommentar: Under de senaste två åren har projektet fokus hemtjänst pågått inom omsorgsförvaltningen. Det främsta målet har varit att öka personkontinuiteten hos hemtjänsttagare inom Hedemora kommun. Projektet har följts upp kontinuerligt och har inte gett den effekt som var önskad. Mätningarna visar inte på en förbättrad personalkontinuitet, en förbättrad planering eller minskad sjukfrånvaro hos personal, vilket var syftet med fokus hemtjänst. En större genomlysning är pågående och ska redovisas till omsorgsnämnden under februari 2024					
1.2 Omsorgsnämnden			2022	2023	
Andelen brukare, både kvinnor och män, på särskilt boende som upplever en trevlig måltidsmiljö ska öka.	KVINNA:	Bättre	58	65	DALARNA: 70 RIKET: 68
	MAN:	Sämre	57	40	
Nyckeltal: Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – måltidsmiljö, andel (%)	TOTALT:	Sämre	58	54	
Kommentar: Omsorgsförvaltningen inledde efter 2022 års resultat en utredning om upplevelsen om måltidsmiljön och kosten på särskilt boende. En enkätundersökning genomfördes och resultatet har delgetts till kostenheten, kostombuden och enhetschefer som påbörjat ett förbättringsarbete tillsammans. Dock ses ännu ingen förändring då resultatet påvisar ett sämre utfall än 2022. Förvaltningen behöver därav fortsätta arbeta med att förbättra måltidsmiljön på särskilt boende.					
1.3 Omsorgsnämnden			2022	2023	
Brukare, både kvinnor och män, som upplever att de får ett gott bemötande i äldreomsorgen ska öka.	KVINNA:	Oförändrad	96	96	DALARNA: 96 RIKET: 96
	MAN:	Bättre	67	99	
Nyckeltal: Brukarbedömning hemtjänst – äldreomsorg – bemötande, andel (%)	TOTALT:	Bättre	96	97	
Kommentar: Resultatet påvisar att brukare inom hemtjänsten upplever ett gott bemötande från personalen. Mätvärdet har ökat för män och ligger på samma nivå för kvinnor. Förvaltningens medarbetare arbetat efter kommunens värdegrund KRAM (kundfokus, respekt, ansvar, mod)					
1.4 Omsorgsnämnden			2021	2022	
Andelen unga vuxna, oavsett kön, i Hedemora som behöver ekonomiskt bistånd från kommunen ska minska	KVINNA:	Bättre	12,9	10,1	DALARNA: 7,2 RIKET: 4,6
	MAN:	Bättre	12,5	11,2	
Nyckeltal: Unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel (%)	TOTALT:	Bättre	12,7	10,7	
Kommentar: Senaste mätning i Kolada avser året 2022. Resultatet visar på en förbättring då andelen unga, med ekonomiskt bistånd, har minskat från 12,7 % till 10,7% mellan 2021 och 2022. En kartläggning av unga vuxna gjordes 2021 och personerna är prioriterade till sysselsättning och andra insatser för att främja egen försörjning. Dock ligger resultatet över medelvärdet för riket och dalarna.					

Vad mäter vi?		Hur blev det?	Värde föregående år	Värde senaste mätning	I jämförelse med andra?
1.1 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden			2021	2022	
Kommunens service inom bygglov till företagen ska förbättras.	KVINNA:	-	-	-	DALARNA: 74 RIKET: 67
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Företagsklimatet enl. Öppen Jämförelse (ÖJ) -Bygglov-totalt, NKI	TOTALT:	Sämre	82	75	
Kommentar: Senaste mätning avser 2022. Försämrat resultat mot föregående året. Viktigt att lägga till att 75 fortfarande är en bra nivå och ligger över snittet för riket.					
1.2 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden			2021	2022	
Kommunens bemötande gentemot företagen ska förbättras.	KVINNA:	-	-	-	DALARNA: 80 RIKET: 80
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Företagsklimat enligt ÖJ(insikt) -Totalt Bemötande, NKI	TOTALT:	Sämre	90	82	
Kommentar: Senaste mätning avser 2022. Försämrat resultat mot föregående året.					

Nyckeltal för Mål 2

Vad mäter vi?		Hur blev det?	Värde föregående år	Värde senaste mätning	I jämförelse med andra?
2.1 Kommunfullmäktige			2021	2022	
Kommunens betalningsförmåga på lång sikt.	KVINNA:	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Soliditet inkl pensionsåtaganden kommun (%)	TOTALT:	Bättre	27,2	38,5	DALARNA: 25,5 RIKET: 31,9
Kommentar: Senaste mätning i Kolada avser 2022. Stark förbättring mot föregående år och numer en bit över rikssnittet på 31,9% (2022). Statistik från eget verksamhetssystem påvisar att målet avseende soliditet är uppfyllt avseende 2023 (mål 14%/ utfall 33,9%).					
2.2 Kommunfullmäktige			2021	2022	
För att på sikt kunna utveckla och investera i den kommunala verksamheten behövs ett överskott på lång sikt	KVINNA:	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Årets resultat som andel av skatter och generella statsbidrag	TOTALT:	Bättre	6,4	6,8	DALARNA: 4,2 RIKET: 5,0
Kommentar: Senaste mätning i Kolada avser 2022. En förbättring mot föregående år. Rikssnittet är 5,0 (2022). Statistik från eget verksamhetssystem påvisar att målet ej är uppfyllt avseende 2023 (mål 1% / utfall 0,1%).					

Nyckeltal för Mål 3

Vad mäter vi?		Hur blev det?	Värde föregående år	Värde senaste mätning	I jämförelse med andra?
3.1 Kommunfullmäktige			2021	2022	
Medarbetarengagemanget i kommunen, för både kvinnor och män, ska förbättras	KVINNA:	Sämre	82	81	
	MAN:	Sämre	83	81	
Nyckeltal: Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex	TOTALT:	Sämre	81	80	DALARNA: 78 RIKET: -
Kommentar: Ingen HME undersökning under 2023. HME undersökningen som gjordes under 2022 visade på en liten försämring från mätningen som gjordes 2021. Resultatet inom samtliga tre områden ledning, styrning och motivation är högre för män än för kvinnor förutom inom HME-styrning, där är motivationen högre för kvinnor än för män.					
3.2 Kommunfullmäktige			2022	2023	
Den långa sjukfrånvaron för kommunalt anställda kvinnor och män ska minska.	KVINNA:	Sämre	34	38	
	MAN:	Sämre	21	22	
Nyckeltal: Sjukfrånvaro mer än 59 dagar som andel av total sjukfrånvaro, anställda kommun, andel(%)	TOTALT:	Sämre	32	36	DALARNA: 36,2 RIKET: 37,3
Kommentar: Den långvariga sjukfrånvaron år 2023 har ökat, både bland kvinnor och män, dock ligger under snittet för Dalarna år 2022, finns inget nytt mätvärde 2023.					
3.3 Kommunfullmäktige			2022	2023	
Den kortvariga sjukfrånvaron för kommunalt anställda kvinnor och män ska minska (%).	KVINNA:	Bättre	9,9	9,2	
	MAN:	Oförändrad	5,6	5,6	
Nyckeltal: Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, %	TOTALT:	Bättre	8,8	8,3	DALARNA: 9,3 RIKET: 8,1
Kommentar: Den kortvariga sjukfrånvaron år 2023 har minskat från föregående år för kvinnor medan männens sjukfrånvaro är oförändrad.					

Nyckeltal för Mål 4

Vad mäter vi?		Hur blev det?	Värde föregående år	Värde senaste mätning	I jämförelse med andra?
4.1 Kommunfullmäktige			2022	2023	
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år ska öka för både flickor och pojkar.	KVINNA:	Bättre	60	70	
	MAN:	Sämre	70,7	62,3	
Nyckeltal: Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	TOTALT:	Bättre	65,5	65,7	DALARNA: 67,1 RIKET: 71,6
Kommentar: Ett något bättre resultat mot föregående året dock varierande utifrån kön.					
4.2 Kommunfullmäktige			2021	2022	
Deltagandet i idrottsföreningar för barn och unga vuxna, oavsett kön och bakgrund, ska öka.	KVINNA:	Bättre	16	16,9	
	MAN:	Bättre	13,4	16,2	
Nyckeltal: Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	TOTALT:	Bättre	14,7	16,6	DALARNA: 24,4 RIKET: 29,9
Kommentar: Senaste mätning avser 2022, en positiv utveckling mot föregående året.					

Nyckeltal för Mål 5

Vad mäter vi?		Hur blev det?	Värde föregående år	Värde senaste mätning	I jämförelse med andra?
5.1 Kommunfullmäktige			2021	2022	
Andelen certifierade skolor och förskolor ska öka.	KVINNA:	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Certifierade skolor och förskolor (%) SEKOM	TOTALT:	Bättre	71	75	SEKOM: 10
Kommentar: Den senaste mätningen avser 2022 med fortsatt positiv trend. Tillsammans med Gävle och Laxå ligger Hedemora kommun fortsatt i topp bland Sveriges ekommuner.					
5.2 Kommunfullmäktige			2021	2022	
Inköp av ekologiska livsmedel i den kommunala organisationen ska öka.	KVINNA:	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Inköp av ekologiska livsmedel som köps in till organisationen. (%) SEKOM	TOTALT:	Sämre	34	28	RIKET: 29
Kommentar: Den senaste mätningen avser 2022 med ett försämrat resultat mot föregående året.					
5.3 Kommunfullmäktige			2018	2020	
Andelen miljöbilar i kommunen ska öka.	KVINNA:	-	-	-	
	MAN:	-	-	-	
Nyckeltal: Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	TOTALT:	Sämre	34,4	32,3	DALARNA: - RIKET: -
Kommentar: Senaste mätning i Kolada avser 2020. Ej nya siffror.					

2.5.10 Ekonomiska ramar

Planering innan budgetåret

Budgetarbetet baseras på att ekonomichef och kommundirektör presenterar förslag till ram att fördela. Som utgångspunkt för detta ligger befolkningsprognos, skatteberäkningar baserade på SKRs beräkningsmodell, avskrivningsbehov, finansiella intäkter och kostnader samt pensionsberäkningar. Som grund ligger även ett av kommunfullmäktige fastställt överskottsmål. Detta mål har satts till 1%.

Uppföljning under budgetåret

Under året har tre officiella ekonomiska rapporter som inkluderat prognoser presenterats. Rapporterna har lämnats per 2023-03-31, 2023-08-31 (delårsrapport), 2023-10-31 samt bokslut 2023-12-31. Arbetet med dessa uppföljningar har skett i dialog med förvaltningar och kommunens ekonomiavdelning.

Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Delårsbokslutet beslutas i nämnder och bolagsstyrelser. Eventuella åtgärdsbehov analyseras. Delårsrapporten fastställs av kommunfullmäktige i början av oktober.

2.5.11 Bokslut och redovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen i april samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

2.5.12 Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktspliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt nämnds- och affärsplaner. Utöver delårsrapporterna rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram av enheterna, då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Vid större avvikelse kallas nämnd/styrelse in formellt för muntlig dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott.

2.5.13 Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunen. Som utgångspunkt finns ett reglemente för intern kontroll. För bolagen saknas en sådan uppföljning utan kontrollen upprätthålls endast genom ägardirektiv.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.6.1 God ekonomisk hushållning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska prägla hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Hedemora kommunkoncern och Hedemora kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

2.6.2 Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige ska årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, fastställa kommunens mål för en god ekonomisk hushållning i hela den kommunala koncernen. Målen formuleras på koncernnivå, finansieringsnivå samt på verksamhetsnivå.

Strukturen och processerna för målstyrning i Hedemora kommun beskrivs i avsnittet "2.4.13 Kommunens fem övergripande mål samt fyra styrperspektiv"

2.6.3 Uppföljning av kommunens finansiella mål

Av kommunens övergripande mål finns ett finansiellt mål - **Hedemora kommun har god ekonomisk hushållning som ger utrymme för investeringar**". Detta mål mäts med två nyckeltal, där även måluppfyllnad kommenteras. Se kapitel 2.5 i årsredovisningen. För 2023 klarar kommunen målet för soliditet med ett utfall på 33,9% medan nyckeltalet för "årets resultat som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag" inte når upp till målvärdet på 1,0% utan stannar på 0,1%.

Mål	Utfall	Mål	Klarat målet
1. Soliditet inklusive pensionsåtaganden (%)	33,9%	14,0%	Ja
2. Årets resultat som andel av skatter och generella statsbidrag (%)	0,1%	1,0%	Nej

2.6.4 Resultatutveckling

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid. Jämfört med samma period föregående år har skatter och generella statsbidrag ökat med 52,4 mkr och nämndernas nettokostnader ökat med 89,2 mkr.

Kommunens redovisade utfall för året är ett positivt resultat om 0,8 mkr. Resultatet föregående år var 73,9 mkr.

Detta medför att nyckeltalet årets resultat i förhållande till skatter och statsbidrag försämrats från 6,8% till 0,1%.

Nettobelopp, mkr	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Kommunrevisionen	-0,7	-1,0	-1,0	0,0
Valnämnden	-1,2	0,0	0,0	0,0
Överförmyndaren	-2,5	-2,7	-3,0	0,3
Kommunstyrelsen	-76,6	-76,0	-75,4	-0,6
Bildningsnämnden	-449,1	-484,9	-471,6	-13,3
Omsorgsnämnden	-430,6	-491,5	-470,7	-20,8
Miljö- o samhällsbyggnadsnämnden	-58,5	-52,3	-56,4	4,1
Summa nämnder	-1 019,2	-1 108,4	-1 078,0	-30,3
Skatteintäkter	759,2	786,7	767,6	19,1
Generella bidrag och utjämning	327	351,9	343,4	8,5
Finansiella intäkter	10,3	12,9	6,3	6,6
Finansiella kostnader	-0,4	-1,2	-1,3	0,1
Gemensamma kostnader	-3,0	-41,1	-27,0	-14,1
Summa finans	1 093,1	1 109,2	1 089,1	20,1
Resultat	73,9	0,8	11,1	-10,3

Finansförvaltningens överskott förklaras enligt följande:

Finansförvaltningen redovisar för 2023 ett resultat på 1109,2 mkr (1093,1 mkr), vilket är 20,1mkr bättre än budget.

- **Skatteintäkter** har ett utfall som är 19,1 mkr bättre än budget. Vilket beror på en bättre ekonomisk utveckling i landet än befarat.
- **Generella bidrag och utjämning.** Här ingår inkomstutjämning, regleringsbidrag, kostnadsutjämning, bidrag för LSS-utjämning, kommunal fastighetsavgift
- **Finansiella intäkter kommunen** har intäkter på 12,9 mkr, vilket är 6,6 mkr mer än budget.
- **Gemensamma kostnader.** Här redovisas en del för kommunen övergripande kostnader, vilka till en del består av ej utfördelade pensionskostnader, mm. I posten ingår också förändringar av semesterlöneskulden inkl personalomkostnader och den för året avsatta posten för oförutsett på 6,0 mkr.

Budget för koncernen har inte upprättats och därför redovisas avvikelse endast för kommunen.

2.7 Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen ska en kommun ha en god ekonomisk hushållning vilket innebär att styra verksamheten så att intäkterna är större än de totala kostnaderna. Om detta inte uppnås och ett underskott uppstår måste en kompensation ske med positiva resultat inom kommande treårsperiod. För år 2023 redovisar kommunen ett balanskravsresultat på -3,0 mkr före eventuell användning av resultatutjämningsreserv. Kommunen har inga underskott att balansera från tidigare år.

mkr	Bokslut 2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	0,8
Realisationsvinster	-3,8
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-3,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	3,0
Årets balanskravsresultat	0,0

2.7.1 Resultatutjämningsreserv (RUR)

Kommunallagen stadgar att kommuner kan bygga upp en resultatutjämningsreserv (RUR). Reserven gör det möjligt att avsätta en del av ett överskott i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår på grund av en svag utveckling av skatteunderlaget. Genom en sådan reserv kan det balansmässiga resultatet utjämnas mellan olika år. Syftet är att kunna möta konjunkturvariationer och behålla en hög standard i verksamheter kommunen bedriver även under en lågkonjunktur.

Från 2020 års resultat avsattes 14,7 mkr till resultatutjämningsreserven och 2022 avsattes ytterligare 62,3 mkr totalt 77,0 mkr. För att nå upp till balanskravsresultat på 0 för 2023 används 3,0 mkr av resultatutjämningsreserven, därefter uppgår RUR till 74,0 mkr.

Eventuell användning av medel från RUR beslutas av Kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen.

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Den kommunala verksamheten är personalintensiv. Därför är medarbetarna och kommunens arbete med personalfrågor kritiska framgångsfaktorer för att nå hög kvalitet i den kommunala servicen. Förväntningarna på den kommunala verksamheten från kommuninvånarna, avseende tillgänglighet, tekniska lösningar och individanpassade lösningar har ökat och kommer att öka. Detta ställer krav såväl på arbetsmiljö och rekrytering som vidareutbildningsmöjligheter.

2.8.1 Personalpolitik

Hedemora är en bra arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö som kännetecknas av trivsel, ansvarstagande, kreativitet och utveckling. Medarbetarna ska få möjlighet att påverka förutsättningarna för sitt arbete. Stressrelaterade situationer på arbetsplatsen ska förebyggas. Den goda arbetsmiljön är viktig för att kommunen ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och för att möjliggöra en minskad sjukfrånvaro.

Heltidsarbete är norm i Hedemora. Kommunfullmäktige beslutade 2017 att alla tillsvidareanställda ska ha rätt till heltid. Deltid är dock en möjlighet för den som önskar. Rätt till heltid för alla infördes utifrån ett jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv samt som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare.

En annan viktig del av Hedemoras personalpolitik, som gäller hela den kommunala koncernen, är arbetet med likabehandling och jämställdhet, detta såväl i ett internt som externt perspektiv. Kvinnor och män ska behandlas lika såväl som arbetstagare som användare av kommunal service. Vidare syftar likabehandlingsarbetet till att kvinnor och män ska ha lika lön för lika arbete och att båda könen ska ha samma förutsättningar till chefskap.

2.8.2 Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Antalet tillsvidareanställda inom kommunen har ökat sedan 2022, visstidsanställda har minskat i antal.

Hedemora kommun har särskilt i vård- och omsorgsverksamheten stora rekryteringsbehov. I takt med ökade krav i kombination med stora pensionsavgångar och att andelen äldre kommuninvånare ökar kommer många nya medarbetare att behöva rekryteras de kommande åren. Särskilt utmanande är det att rekrytera undersköterskor och sjuksköterskor, som generellt sett är bristyrken, till omsorgsverksamheten. Även inom skolan är det svårt att rekrytera framförallt behörig personal.

2.8.3 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron minskar från föregående år och det är framförallt bland kvinnor över 50 år där sjukskrivningarna minskat som mest. Största orsaken till korttidssjukfrånvaron består av förkylningar, infektionssjukdomar, belastningssjukdomar och psykisk ohälsa. Långtidssjukfrånvaron har ökat, framförallt bland kvinnor.

2.8.4 Kompetensutveckling

Behov av kompetensutveckling på individnivå följs upp vid det årliga medarbetarsamtalet. Chefer och skyddsombud får utbildning i grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete. Övriga medarbetare erbjuds utbildning i hjärt- och lungräddning (HLR) samt brandskydd.

2.8.5 Kommunens medarbetare

	2023	2022	2021	2020	2019
Antal anställda	1 362	1 354	1348	1334	1331
varav tillsvidareanställda	1 198	1 169	1 125	1 087	1 087
<i>Könsfördelning:</i>					
Kvinnor	77,0%	67,5%	79,4%	77,9%	79,6%
Män	23,0%	22,5%	20,6%	22,1%	20,4%
<i>Årsarbetare omräknat till heltid:</i>					
Tillsvidareanställda	1 183	1 156	1110	1069	1071
varav <i>kvinnor</i>	910	898	882	862	874
<i>män</i>	273	258	228	208	197
Visstidsanställda	129	156	206	230	236
varav <i>kvinnor</i>	94	113	138	152	166
<i>män</i>	34	43	68	78	70
<i>Deltidsarbete:</i>					
Kvinnor	3,7%	3,8%	5,6%	7,3%	8,9%
Män	3,4%	1,1%	1,6%	7,8%	8,9%
Sysselsättningsgrad	98,2%	98,2%	97,6%	98,2%	98,2%
varav <i>kvinnor</i>	98,2%	98,2%	97,7%	97,5%	98,2%
<i>män</i>	98,4%	98,2%	97,3%	97,1%	98,3%
<i>Medellön:</i>					
Tillsvidareanställda	32 679 kr	31 596 kr	31 090 kr	30 430 kr	29 455 kr
varav <i>kvinnor</i>	32 806 kr	31 725 kr	31 173 kr	30 308 kr	29 324 kr
<i>män</i>	32 268 kr	31 147 kr	30 805 kr	30 947 kr	30 022 kr
<i>Ohälsotal, sjukfrånvaro:</i>					
Total sjukfrånvaro	8,3%	8,8%	7,6%	8,5%	7,0%
varav <i>kvinnor</i>	9,2%	9,9%	8,7%	9,5%	7,6%
<i>män</i>	5,6%	5,6%	4,2%	5,5%	5,2%
<i>Långtidsfrånvaro fr.o.m. dag 60</i>					
varav <i>kvinnor</i>	35,5%	32,0%	31,1%	30,8%	38,5%
<i>män</i>	38,4%	34,2%	33,0%	31,3%	37,7%
	21,9%	20,8%	19,5%	27,8%	41,9%
0-29 år	8,7%	7,8%	7,8%	7,5%	5,7%
30-49 år	7,8%	8,0%	6,9%	7,9%	6,9%
50- år	8,7%	9,7%	8,1%	9,3%	7,4%

2.9 Förväntad utveckling

Resultatbudget för 2024 redovisas nedan. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt pensionskostnader baseras på faktiska beräkningar och prognoser utifrån kända fakta i december 2023. Som grund för detta ligger prognoser och beräkningar bland annat från SKR och Skandia.

Nettobelopp, mkr	Bokslut	Bokslut	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2024	2025	2026
Kommunrevisionen	-0,7	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Valnämnden	-1,2	0,0	-1,0	-1,0	-1,1
Överförmyndaren	-2,5	-2,7	-3,0	-3,1	-3,2
Kommunstyrelsen	-76,6	-76,0	-83,1	-84,4	-86,5
Bildningsnämnden	-449,1	-484,9	-503,0	-516,5	-529,4
Omsorgsnämnden	-430,6	-491,5	-501,1	-513,6	-526,5
Miljö- o samhällsbyggnadsnämnden	-58,5	-52,3	-54,7	-55,9	-57,3
Summa nämnder	-1 019,2	-1 108,4	-1 146,9	-1 175,5	-1 204,9
Skatteintäkter	759,2	786,7	789,7	821,1	853,4
Generella bidrag och utjämning	327,0	351,9	365,8	368,8	372,3
Finansnetto	9,9	11,7	5,5	5,5	5,5
Gemensamma kostnader	-3,0	-41,1	-11,1	-13,9	-14,0
Årets resultat	73,9	0,8	2,9	5,9	12,3

3. Ekonomisk redovisning

3.1 Resultaträkning

Mkr	Not	Hedemora kommunkoncern		Hedemora kommun	
		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	2	500,2	503,2	199,6	198,6
Verksamhetens kostnader	3,9	-1 532,8	-1 408,8	-1 330,3	-1 204,0
Avskrivningar	4	-92,7	-90,9	-18,8	-16,8
Verksamhetens nettokostnader		-1125,3	-996,5	-1149,5	-1022,2
Skatteintäkter	5	786,7	759,2	786,7	759,2
Generella statsbidrag och utjämning	6	351,9	327,0	351,9	327,0
Verksamhetens resultat		13,3	89,7	-10,9	64,0
Finansiella intäkter	7	12,7	8,2	12,9	10,3
Finansiella kostnader	8	-17,3	-7,9	-1,2	-0,4
Resultat efter finansiella poster		8,7	90,0	0,8	73,9
Årets resultat		8,7	90,0	0,8	73,9

3.2 Balansräkning

Mkr	Not	Hedemora kommunkoncern		Hedemora kommun	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar		1 858,9	1 717,2	188,6	178,4
<i>mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	10	1 609,7	1 562,8	151,9	136,0
<i>maskiner och inventarier</i>	11	40,2	39,6	30,5	29,7
<i>pågående nyinvesteringar</i>	12	209,0	114,8	6,2	12,6
Finansiella anläggningstillgångar	13	15,1	13,6	57,7	56,3
Summa anläggningstillgångar		1 874,0	1 730,8	246,3	234,7
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringsfastigheter	14	31,8	18,5	4,4	0,7
Fordringar	15	183,4	184,1	138,8	137,0
Kassa och bank	16	302,9	243,3	302,9	243,2
Summa omsättningstillgångar		518,1	445,9	446,1	380,9
SUMMA TILLGÅNGAR		2 392,2	2 176,7	692,4	615,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	17	604,9	577,0	307,2	295,6
Årets resultat		8,7	90,0	0,8	73,9
Resultatutjämningsreserv		77,0	14,7	77,0	14,7
Summa eget kapital		690,6	681,7	385,0	384,2
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	18	14,7	14,6	12,4	12,2
Andra avsättningar	19	76,5	75,9	0,0	0,0
Summa avsättningar		91,2	90,5	12,4	12,2
Skulder					
Långfristiga skulder	20	1 171,3	953,5	9,5	1,7
Kortfristiga skulder	21	439,2	450,9	285,5	217,4
Summa skulder		1 610,5	1 404,4	295,0	219,1
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 392,2	2 176,7	692,4	615,6
Panter och ansvarsförbindelser					
Ansvarsförbindelse pensioner	22	150,3	146,9	150,3	146,9
Borgensåtaganden	23	0,4	0,4	1 285,6	1 120,6

3.3 Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Hedemora kommunkoncern		Hedemora kommun	
		2023	2022	2023	2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat efter finansiella poster		9,4	90,0	0,8	73,9
Justering för ej likviditetspåverkande poster	24	89,7	96,4	15,2	15,4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		99,1	186,4	16,0	89,3
Ökning(-)/minskning(+) förråd o expl.fastigheter		-13,3	-4,8	-3,7	0,0
Ökning(-)/minskning(+) av kortfristiga fordringar		0,5	-18,6	-1,8	-19,9
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder		32,9	-1,0	68,1	-45,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		119,2	161,9	78,6	23,7
Investeringsverksamhet					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-227,2	-185,9	-21,5	-31,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		4,1	1,5	4,1	0,8
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-1,5	-1,9	-1,5	-0,6
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	1,7	0,0	1,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-224,6	-184,6	-18,9	-29,8
Finansieringsverksamhet					
Upptagna lån		165,0	15,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		165,0	15,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde		59,6	-7,6	59,7	-6,1
Likvida medel vid årets början	16	243,3	251,1	243,2	249,3
Likvida medel vid årets slut	16	302,9	243,3	302,9	243,2

3.4 Noter

3.4.1 Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bland annat innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Undantag är redovisning av leasingavgifter, se nedan.

Avvikelse finns från den kommunala redovisningslagen avseende systemdokumentation och behandlingshistorik.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

INTÄKTER

Redovisning av Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2 Intäkter. Kommunalskatten periodiseras, vilket innebär att kommunen i bokslutet har bokfört slutavräkningen för 2022 samt en preliminär slutavräkning för 2023.

Redovisning av statsbidrag

Redovisning av statsbidrag sker i enlighet med RKR R2 Intäkter, vilket innebär att det redovisas enligt det aktuella bidragets villkor och restriktioner. Ett villkorat bidrag eller kostnadsersättning intäktsredovisas i takt med att villkoren bedöms vara uppfyllda och det bedöms säkert att bidraget kommer att erhållas.

KOSTNADER

Avskrivning maskiner och inventarier

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Följande avskrivningstider tillämpas: 3–10 år.

Avskrivningar mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar.

För Hedemora kommun tillämpas komponentavskrivning för kommunens förvaltningsfastigheter. Komponenter har beräknats separat på större byggnader inom respektive fastighet. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar. Avskrivningarna beräknas då separat för komponenter där skillnaden i förbrukningen bedöms vara väsentlig. Avskrivningsmetoden är linjär avskrivning. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Följande avskrivningstider tillämpas beroende på typ av komponent 5–80 år.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 100 tkr.

Pensioner och avsättningar

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade är med de nya livslängdsåtaganden enligt RIPS. Kommunen redovisar pensioner enligt den så kallade blandmodellen. Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Pensionsförmåner som har intjänats fr.o.m. 1998 redovisas som avsättning vad gäller särskild avtalspension (lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp) och visstidspensioner. Förmånsbestämd ålderspension redovisas som kortfristig skuld i balansräkningen. På pensionsförmånerna har reserverats särskild löneskatt motsvarande 24,26 % av upptagen pensionsavsättning och skuld.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal för kommunen klassificeras som operationella. Under 2024 kommer en genomgång av kommunens leasingavtal att påbörjas för att klassificera dem som finansiell respektive operationell leasing enligt RKR: s rekommendation R5.

Mkr	Hedemora kommunkoncern		Hedemora kommun	
	2023	2022	2023	2022
Not 2 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	305,9	308,5	16,2	13,8
Taxor och avgifter	27,1	25,5	27,1	25,5
Hyror och arrenden	15,2	14,5	15,2	14,5
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	117,1	122,8	117,0	122,6
Elstöd från staten	5,6	0,0	1,9	0,0
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0,4	0,1	0,4	0,1
EU-bidrag	0,3	0,3	0,3	0,3
Övriga bidrag	3,7	5,0	3,7	5,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	14,0	16,1	14,0	16,1
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	4,2	1,0	3,8	0,7
Övriga verksamhetsintäkter	6,7	9,4	0,0	0,0
	500,2	503,2	199,6	198,6
Not 3 Verksamhetens kostnader				
Kostnader för arbetskraft	-936,4	-837,0	-830,5	-743,2
Köp av verksamhet	-186,8	-164,2	-197,9	-173,9
Lokaler	-37,6	-42,2	-82,9	-77,7
Lämnade bidrag	-43,7	-48,4	-44,1	-48,4
Förbrukningsinventarier och material	-111,5	-127,7	-39,8	-44,9
Övriga verksamhetskostnader	-216,0	-180,9	-135,1	-115,9
Bolagsskatt	-0,7	-8,4	0,0	0,0
	-1 532,8	-1 408,8	-1 330,3	-1 204,0
Not 4 Avskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-92,7	-90,9	-18,8	-16,8
	-92,7	-90,9	-18,8	-16,8
Not 5 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	770,5	736,2	770,5	736,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	4,0	4,9	4,0	4,9
Preliminär slutavräkning innevarande år	12,2	18,1	12,2	18,1
	786,7	759,2	786,7	759,2
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	226,0	205,4	226,0	205,4
Regleringsbidrag	36,1	42,6	36,1	42,6
Kostnadsutjämning	28,0	22,0	28,0	22,0
Bidrag LSS-utjämning	14,6	10,8	14,6	10,8
Kommunal fastighetsavgift	44,6	41,9	44,6	41,9
Övriga generella bidrag från staten	2,6	4,3	2,6	4,3
	351,9	327,0	351,9	327,0

Mkr	Hedemora kommunkoncern		Hedemora kommun	
	2023	2022	2023	2022
Not 7 Finansiella intäkter				
Utdelning från andra företag	0,0	1,0	0,0	1,0
Räntor, bank	6,9	1,2	6,9	1,2
Räntor, utlämnade lån	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgensavgifter	0,0	0,0	2,6	2,5
Övriga finansiella intäkter	5,8	6,0	3,4	5,6
	12,7	8,2	12,9	10,3
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntekostnader mm	-17,3	-7,8	-1,2	-0,3
Övriga finansiella kostnader	0,0	-0,1	0,0	-0,1
	-17,3	-7,9	-1,2	-0,4
Not 9 kostnader för räkenskapsrevision och andra granskningar, tkr				
Sakkunnigt biträde, räkenskapsrevision	400	250	400	250
Sakkunnigt biträde, övrig granskning	429	293	429	293
Förtroendevalda revisorer	172	167	172	167
Lekmannarevision	6	6	0	0
Autoriserade revisorer (bolagsrevision)	454	231	0	0
Summa räkenskapsrevision och andra granskningar	1 461	947	1 001	710

Mkr	Hedemora kommunkoncern		Hedemora kommun	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 947,4	2 750,2	333,6	308,1
Inköp	28,2	31,4	27,3	25,5
Försäljningar	-1,3	-1,1	-0,3	0,0
Utrangeringar	0,0	-6,1	0,0	0,0
Överföringar	103,4	173,1	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	3 077,8	2 947,4	360,6	333,6
Ingående ack.avskrivningar	-1 321,3	-1 246,1	-197,6	-188,1
Försäljningar	0,6	0,5	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	6,1	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-85,1	-81,8	-11,1	-9,5
Utgående ack. Avskrivningar	-1 405,8	-1 321,3	-208,7	-197,6
Ingående ack.nedskrivningar	-63,4	-65,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,6	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	1,1	1,1	0,0	0,0
Utgående ack.nedskrivningar	-62,3	-63,4	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	1 609,7	1 562,8	151,9	136,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			21,4	22,3
Not 11 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	159,2	153,1	93,9	88,2
Inköp	9,1	7,6	8,4	7,4
Försäljningar	0,0	-1,7	0,0	-1,7
Utrangeringar	0,0	-0,8	0,0	0,0
Överföringar	1,8	1,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	170,1	159,2	102,3	93,9
Ingående avskrivningar	-119,5	-111,7	-64,1	-58,5
Försäljning	0,0	1,7	0,0	1,7
Utrangeringar	0,0	0,8	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-10,4	-10,3	-7,7	-7,3
Utgående ack.avskrivningar	-129,9	-119,6	-71,8	-64,1
Utgående redovisat värde	40,2	39,6	30,5	29,7
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod		0,0	7,7	7,8
Not 12 Pågående investeringar				
Ingående anskaffningsvärde	114,8	142,5	12,6	14,5
Investeringar	224,2	178,0	19,6	29,9
Omklassifisering	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Överföringar	-129,9	-205,8	-25,9	-31,7
Utgående redovisat värde	209,0	114,8	6,2	12,7

Mkr	Hedemora kommunkoncern		Hedemora kommun	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier i dotterföretag				
AB Hedemorabostäder, 100 %	0,0	0,0	10,7	10,7
Hedemora Energi AB, 100 %	0,0	0,0	7,0	7,1
Hedemora Kommunfastigheter AB, 100%	0,0	0,0	30,0	30,0
	0,0	0,0	47,7	47,8
Andelar i intresseföretag				
Kommuninvest	9,2	7,7	9,2	7,7
Övrigt	5,4	5,4	0,3	0,3
	14,6	13,1	9,5	8,0
Långfristiga fordringar				
Lån till föreningar	0,5	0,5	0,5	0,5
	0,5	0,5	0,5	0,5
S:a finansiella anläggningstillgångar	15,1	13,6	57,7	56,3
Not 14 Förråd, exploateringsfastigheter				
Förråd och lager	27,8	17,8	0,4	0,0
Exploateringsfastigheter	4,0	0,7	4,0	0,7
	31,8	18,5	4,4	0,7
Not 15 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	21,4	24,0	10,7	12,6
Statsbidragsfordringar	55,5	51,1	55,5	51,1
Skattefordran	34,8	41,2	34,3	40,5
Övriga fordringar	20,0	16,2	19,9	17,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	51,6	51,6	18,4	15,8
	183,4	184,1	138,8	137,0
Not 16 Kassa och bank				
Koncernkonto	302,4	242,3	302,4	242,3
Övriga bankkonton	0,5	0,9	0,5	0,9
	302,9	243,3	302,9	243,2
<i>Specifikation av koncernkonto:</i>				
<i>Hedemora Kommun</i>	212,0	210,0	212,0	210,0
<i>Hedemora Energi AB</i>	94,4	33,1	94,4	33,1
<i>AB Hedemora bostäder</i>	2,7	1,0	2,7	1,0
<i>Hedemora kommunfastigheter AB</i>	-6,7	-1,9	-6,7	-1,9
	302,4	242,3	302,4	242,3
Not 17 Eget kapital				
Ingående eget kapital	667,2	577,0	369,5	295,6
Justering ingående kapital	-62,3	0,0	-62,3	0,0
Resultatutjämningsreserv	77,0	14,7	77,0	14,7
Årets resultat	8,7	90,0	0,8	73,9
	690,6	681,7	385,0	384,2

mkr	Hedemora kommunkoncern		Hedemora kommun	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 18 Avsättningar för pensioner				
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	14,6	15,8	12,2	12,9
Årets utbetalningar	-1,3	-1,6	-1,2	-1,1
Ränte-och basbeloppsuppräknig	0,9	0,2	0,9	0,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	0,5	0,3	0,5	0,3
Förändring löneskatt	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Summa utgående avsatt till pensioner inkl löneskatt	14,7	14,6	12,4	12,2
Not 19 Andra avsättningar				
Uppskjutet skatteskuld	76,5	75,9	0,0	0,0
	76,5	75,9	0,0	0,0
Not 20 Långfristiga skulder				
Investeringsbidrag	9,5	1,7	9,5	1,7
Övriga skulder till kreditinstitut	1 161,8	951,8	0,0	0,0
	1 171,3	953,5	9,5	1,7
Not 21 Kortfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	130,2	175,0		
Leverantörsskulder	119,2	96,6	51,0	49,5
Övriga kortfristiga skulder	24,1	17,2	101,4	37,8
Moms och särskilda punktskatter	1,0	0,6	1,0	0,6
Personalskatter	11,4	11,1	11,4	11,1
Uppplupna kostnader o förutbetalda intäkter	153,2	150,3	120,7	118,4
	439,2	450,9	285,5	217,4
(varav semesterlöneskuld)	49,3	63,3	42,4	41,6
Not 22 Ansvarförbindelse pensioner				
Ingående ansvarförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	146,9	150,8	146,9	150,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	8,5	3,7	8,5	3,7
Ändring av försäkringsteckniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Nyintjänad pension	0,2	-0,2	0,2	-0,2
Årets utbetalningar	-8,1	-7,5	-8,1	-7,5
Övrig post	2,2	0,8	2,2	0,8
Förändring av löneskatt	0,7	-0,8	0,7	-0,8
Utgående ansvarförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	150,3	146,9	150,3	146,9
Not 23 Borgensåtaganden				
AB Hedemorabostäder	0,0	0,0	314,9	314,9
Hedemora kommunfastigheter AB	0,0	0,0	304,0	269,0
Hedemora Energi AB	0,0	0,0	566,3	436,3
Hedemora Kraft och Värme AB	0,0	0,0	100,0	100,0
Föreningen Folkets Hus Långshyttan UPA	0,4	0,4	0,4	0,4
	0,4	0,4	1 285,6	1 120,6
Not 24 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	92,7	90,9	18,8	16,8
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-3,8	-1,0	-3,8	-0,7
Justering förändring avsättning	0,5	7,1	0,2	-0,7
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,3	-0,6	0,0	0,0
	89,7	96,4	15,2	15,4

Hedemora kommun har 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av borgensförbindelsen. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som kommunen lånat av Kommuninvest och del i förhållande till storleken på kommunens insatskapital i Kommuninvest. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Hedemora kommuns ansvar enligt ovan så uppgick Kommuninvest totala förpliktelser till 551 907,4 mkr och totala tillgångar till 562 022,7 mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 335,8 mkr och andelen av de totala tillgångarna till 1362,4 mkr.

4. Driftsredovisning

4.1 Sammanställning

Nedan visas utfall jämfört med budget för 2023 för respektive nämnd. Som framgår visar Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och Överförmyndaren överskott medan Bildningsnämnden, Omsorgsnämnden, Kommunstyrelsen och Revisionen redovisar underskott. Nämnderna exklusive finansförvaltningen visar ett underskott på 30,4 mkr.

Närmare beskrivningar av utfall och avvikelser framgår på följande sidor där dessa kommenteras per nämnd.

Tabellen visar nettokostnad, dvs verksamhetens kostnader minus verksamhetsspecifika intäkter till exempel riktade statsbidrag, taxor eller avgifter.

Interna redovisningsprinciper

Interna poster enligt tabellen nedan avser bland annat lokalhyror, bilpool, kost, servicecenter, skogsskötsel och skötsel av grönytor. Prissättningen sker enligt självkostnadsprincipen.

Materiella anläggningstillgångar belastar nämnderna med en intern kalkylränta på 1,25% på restvärdet vid årets början och som en intäkt på finansförvaltningen.

Driftsredovisning övergripande, mkr Styrelse/nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	avvikelse	
Revision	0,0	0,0	-1,0	-0,7	-1,0	-0,7	-1,0	-0,1	
Valnämnden	0,0	0,5	0,0	-1,7	0,0	-1,2	0,0	0,0	
Överförmyndaren	3,4	3,3	-6,1	-5,7	-2,7	-2,5	-3,0	0,3	
Kommunstyrelsen	5,2	2,7	-81,2	-79,2	-76,0	-76,6	-75,4	-0,6	
Bildningsnämnden	82,4	85,0	-567,3	-534,0	-484,9	-449,1	-471,6	-13,3	
Omsorgsnämnden	103,5	109,4	-595,0	-539,9	-491,5	-430,6	-470,7	-20,8	
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	41,8	35,5	-94,1	-94,0	-52,3	-58,5	-56,4	4,1	
<i>Justering för poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen:</i>									
Interna poster	-42,3	-37,8	42,3	37,8	0,0	0,0	-2,1	2,1	
Avskrivningar	0,0	0,0	18,8	16,8	18,8	16,8	19,6	-0,8	
Finansförvaltningen	5,6	0,2	-46,7	-3,3	-41,1	-3,1	-27,0	-14,1	
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	199,6	198,6	-1330,3	-1204,0	-1130,7	-1005,4	-1087,5	-43,2	

4.2 Kommunrevisionen

Driftredovisning övergripande (mkr) Styrelse/nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	avvikelse
Kommunrevisionen	0,0	0,0	-1,0	-0,7	-1,0	-0,7	-1,0	-0,1
Avgår interna poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
SUMMA	0,0	0,0	-1,0	-0,7	-1,0	-0,7	-1,0	-0,1

Kommunrevisionen redovisar ett underskott på 0,1 mkr vid årets slut. Underskottet avser ökade kostnader för granskning och utredningar.

4.3 Överförmyndare

Driftredovisning övergripande (mkr) Styrelse/nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	avvikelse
Överförmyndarnämnden	3,4	3,3	-6,1	-5,7	-2,7	-2,5	-3,0	0,3
Avgår interna poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
SUMMA	3,4	3,3	-6,1	-5,7	-2,7	-2,5	-3,0	0,3

Sedan den 1 januari 2023 har de fyra kommunerna Hedemora, Avesta, Fagersta och Norberg ingått i en gemensam överförmyndarnämnd och överförmyndarverksamheten har även en egen förvaltning i Hedemora kommuns organisation. Intäkterna från de tre samverkanskommunerna Avesta, Fagersta och Norberg följde budgeten helt under året. Kostnader för personal har varit högre än vad som budgeterats på grund av att utfallet av årets löneförhandlingar har varit högre än vad som budgeterats. Detta har vägts upp av att kostnader för gode män har varit lägre än vad som budgeterats vilket även har bidraget till förvaltningens totala överskott för 2023.

4.4 Kommunstyrelsen

Driftredovisning övergripande (mkr) Styrelse/nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	avvikelse
Kommunstyrelsen	5,2	2,7	-81,2	-79,2	-76,0	-76,6	-75,4	-0,6
Avgår interna poster	-1,7	-0,3	3,9	2,2	2,2	1,9		
SUMMA	3,5	2,4	-77,3	-77,0	-73,7	-74,6	-75,4	-0,6

Kommunstyrelsens totala budgetavvikelse blev – 0,6 mkr. Intäkterna som överstiger budget kommer främst från koncernbolagen men även statsbidrag som blev högre än budgeterat. Utökning av tjänster har i stort sett balanserats av att andra tjänster vakanshållits och att kortare frånvaro ej tillsatts med vikarier. Utdelade bidrag, ökade licenskostnader och kommunförsäkring är de största posterna som gör att övriga kostnader överstiger budget, men främst beror avvikelsen på den budgetbesparing (1,3 mkr) som lades av Kommunfullmäktige i samband med budgetbeslutet i december 2022. Redan under våren uppmanade kommundirektören till återhållsamhet inom förvaltningen och därmed uppvägs till viss del övriga underskott.

4.5 Bildningsnämnden

Driftredovisning övergripande (mkr) Styrelse/nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	avvikelse
Bildningsnämnden	82,4	85,0	-567,3	-534,0	-484,9	-449,1	-471,6	-13,3
Avgår interna poster	-9,2	-8,1	17,5	16,5	8,3	8,4		
SUMMA	73,2	76,9	-549,8	-517,5	-476,6	-440,7	-471,6	-13,3

Bildningsnämndens resultat för 2023 blev ett underskott med 13,3 mkr. Det avser främst grundskolan f-6 som har haft ökade kostnader för stödresurs till elever med särskilda behov samt fler elever i den anpassade skolan, vilket är en personaltät verksamhet. Modersmålsorganisationen, som helt och hållet finansieras av bidrag från Migrationsverket, har haft svårigheter att anpassa verksamheten i takt med att bidraget minskas. Inför höstterminen har det startats upp en resursförskoleklass.

Kostnadsläget har ändrats under året. Löneökningarna blev högre än budgeterat och för Bildningsnämnden utgör det en merkostnad på knappt fem mkr. Kommunen har tagit över driften av bowlinghallen. Ansvaret för skolskjutstrafiken togs över från 1 augusti med en budget som inte täckte kostnaderna. Bidraget till fristående förskolor och skolor har varit underbudgeterat och utgör en betydande del av det sammanlagda underskottet. Inflationen har påverkat kostnaderna för transporter och inköp av material.

Bildningsförvaltningen har sedan i våras arbetat aktivt med kostnadsbesparande åtgärder i form av återhållsamhet av materialanskaffning och vikarietillsättning för att hålla nere kostnaderna. Flera verksamheter, som till exempel elevhälsan, biblioteket, Martin Koch gymnasiet och Vasaskolan, har till följd av det upparbetat positiva resultat som har bidragit till att hålla nere det sammanlagda underskottet.

4.6 Omsorgsnämnden

Driftredovisning övergripande (mkr) Styrelse/nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	avvikelse
Omsorgsnämnden	103,5	109,4	-595,0	-539,9	-491,5	-430,6	-470,7	-20,8
Avgår interna poster	-2,7	-3,8	15,2	14,1	12,5	10,3		
SUMMA	100,8	105,6	-579,8	-525,9	-479,0	-420,3	-470,7	-20,8

Omsorgsnämnden redovisar för 2023 ett underskott med 20,8 mkr. Det avser främst kostnader för inhyrd personal som tagits in för att täcka vakanser i form av socionomer, sjuksköterskor, fysioterapeuter och hemtjänstpersonal. Kostnaderna för den inhyrda personalen var inte budgeterat utan beräknades att kunna täckas till viss del via vakanser i organisationen. Kostnaderna för vårdplaceringar för både barn och unga, vuxna med missbruk samt äldre med samsjuklighet har också varit högre än budgeterat och utgör en väsentlig del av det sammanlagda underskottet.

Personalkostnaderna, som utgör över sjuttio procent av omsorgsnämndens kostnadsbudget, blev för 2023 1,6 mkr lägre än budgeterat. Det finns variationer bland de olika verksamheterna. Utfallet är lägre för de verksamheter som under perioder haft vakanser samt där det har behövts anlitas konsulter. Några verksamheter har ett större överskott sammanlagt till följd av vakanser och effektiv personalplanering och har därmed genomfört en besparing som justeras i budget 2024. Flera av äldreomsorgens enheter har under året haft höga kostnader för övertid och överskjutande semester till följd av vikariebrist. Den största negativa budgetavvikelsen finns inom hemtjänsten, där det under semesterperioden även tagits in tillfälligt inhyrd personal.

Det sammanlagda underskottet för omsorgsnämnden har kompensrats delvis av lägre kostnader för försörjningsstöd och flyktingverksamhet samt att budget för oförutsedda kostnader, arbetskläder och fortbildning inte har nyttjats fullt ut. Därtill har årets intäkter i form av vårdavgifter varit högre i och med höjda taxor. Ett prestationsbaserat statsbidrag tillförts som en tilläggsbudget med 3,5 mkr.

Förvaltningen har löpande sökt statsbidrag som relaterar till omsorgens verksamheter. De bidrag som erhållits under 2023 uppgår till 18,2 mkr, varav ca tio miljoner budgeterats. Av sökta medel anses 17,3 mkr vara nyttjade och har lyfts in i redovisningen.

4.7 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Driftredovisning övergripande (mkr) Styrelse/nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	avvikelse
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	41,8	35,5	-94,1	-94,0	-52,3	-58,5	-56,4	4,1
Avgår interna poster	-26,6	-25,2	5,7	5,1	-21,0	-20,1		
SUMMA	15,2	10,3	-88,5	-88,9	-73,3	-78,6	-56,4	4,1

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott med 4,1 mkr vid årets slut.

Under året har kommunen sålt mark i Långshyttan till Setra Trävaror AB samt erhållit elstöd för perioden oktober 2021 till september 2022, vilket ger ökade intäkter i jämförelse med föregående år.

Under året har kommunen förvärvat mark av Sveaskog tillhörande detaljplan Pilbacken i Långshyttan och samtidigt tecknat ett markanvisningsavtal över området med ECO Datacenter. Dessutom har en mindre jordbruksfastighet Brunna 1:1 i Hedemora tillhörande detaljplan för industri A179 köpts in av privatperson för eventuell utveckling.

Verksamheten vinterväghållning uppvisar ett underskott med 2,3 mkr vid årets slut. Anledningen till underskottet beror på det tidiga snöfallet samt de stora mängder snö som kom per snöfall. Halkbekämpning har varit nödvändig efter snöfallen, likaså isrivning, vilket är både kostnadskrävande och nödvändigt för godtagbart farbara vägar.

Från augusti omdisponerades 2,2 mkr i budget från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden till bildningsnämnden för överlämnande av skolskjutshanteringen.

5. Investeringsredovisning

	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	Beslutad total					
Färdigställda investeringar	budget	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	1,5	0,9	0,6	1,0	0,7	0,3
Bildningsnämnden	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0
Omsorgsnämnden	2,2	1,8	0,4	2,2	1,8	0,4
Miljö och samhällsbyggnadsnämnden	38,3	36,0	2,3	15,6	11,3	4,3
Varav: Mark Brunna 1:1	0,0	1,6	-1,6	0,0	1,6	-1,6
Varav: Vandringsled Hovran	1,8	2,0	-0,2	0,0	-0,1	0,1
Varav: Gator/vägar 2021	8,0	7,7	0,3	0,0	-2,9	2,9
Varav: Rondellen Tviksta-RV70	2,0	1,0	1,0	1,0	0,0	1,0
Varav: Utbyte gatubelysningsarmaturer Långshyttan	2,0	2,0	0,0	0,4	0,4	0,0
Varav: Gator/vägar 2022	8,0	7,8	0,2	0,7	0,5	0,2
Varav: Bilinköp 2022	4,0	4,0	0,0	2,6	2,7	0,0
Varav: Gatubelysning LED 2023	2,0	2,1	-0,1	2,0	2,1	-0,1
Varav: Vasahallen tak	1,8	0,6	1,2	1,8	0,6	1,2
Varav: Henemören	1,6	0,4	1,2	0,0	-0,4	0,4
Varav: Gator/vägar 2023	4,7	4,7	0,0	4,7	4,7	0,0
S:a färdigställda investeringar	44,5	41,2	3,3	21,3	16,3	5,0
Pågående investeringar	Beslutad total		Återstår av			
	budget	Ack. Utfall	budgeten	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	1,7	0,1	1,6	1,6	0,0	1,6
Varav: Beredskapshöjande insatser	1,7	0,1	1,6	1,6	0,0	1,6
Bildningsnämnden	0,1	0,9	-0,8	0,1	0,9	-0,8
Omsorgsnämnden	0,8	0,2	0,6	0,8	0,2	0,6
Miljö och samhällsbyggnadsnämnden	27,3	5,1	22,2	26,1	4,1	22,0
Varav: Kallbadhuset renovering	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0
Varav: Katrinedalsbron	5,0	0,9	4,1	4,2	0,0	4,1
Varav: Renovering Hedemora ishall omklädn.rum	1,6	0,3	1,3	1,6	0,3	1,3
Varav: Hedemora ishall fjärrvärme	3,5	0,0	3,5	3,5	0,0	3,5
Varav: Inköp fordon 2023	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0	7,5
Varav: Gator/vägar 2023	1,3	0,3	1,0	1,3	0,3	1,0
S:a pågående investeringar	30,0	6,2	23,8	28,6	5,2	23,4
S:a investeringar	74,5	47,4	27,1	49,9	21,5	28,4

För 2023 uppgår beslutad budget till 49,9 mkr, vilket inkluderar ej förbrukade överflyttade medel från tidigare år med 16,2 mkr. Av de 49,9 mkr som avsattes för investeringar har 21,5 mkr använts under året. Under året uppgår avslutade projekt till 41,2 mkr, vilket är 3,3 mkr mindre än beslutad budget. Vid årets slut kvarstår pågående projekt som uppgår till 6,2 mkr. Av de totalt budgeterade medel på 30 mkr för dessa, återstår 23,8 mkr.

Största andelen investeringar i kommunen finns på Miljö och samhällsbyggnadsnämnden. Här beskrivs de väsentligaste avvikelserna mellan utfall och budget:

- Kallbadhusets utformning beslutades politiskt under hösten och i slutet av året beviljades bygglov. Upphandling av byggentreprenör pågår och målsättningen är att Kallbadhuset blir fullt färdigt under 2024.
- En omfattande projektering av Katrinedalsbron är utförd och upphandling pågår. Projektet kommer att utföras under Broåns lågflödesperiod 2024.
- I projektet fjärrvärme i Hedemora ishall har Hedemora energi påbörjat markarbeten men stött på förorenad mark från tidigare deponi, vilket inneburit en försening och fördröjning av projektet.
- Renovering av Hedemora ishalls omklädningsrum kommer att handlas upp som totalentreprenad. Upphandlingen har pausats i väntan på den miljöutredning som måste utföras av marken vid ishallen.
- På grund av långa leveranstider av beställda fordon har projektet inköp fordon 2023 försenats.
- Investeringsprojektet gator/vägar 2023 har under året delvis slutförts. Vid Vikmanshyttans skola och Stureskolan har en tryggare bussangöring samt korttidsparkering anlagts. Projektet samfinansieras med Trafikverket och planeras att slutföras under 2024.

Kontakt

Adress: Box 201, 776 28 Hedemora

Telefon: 0225-340 00

E-post: kommun@hedemora.se

www.hedemora.se